

JOY MILLS - IZBOR ČLANKOV

JOY MILLS

IZBOR ČLANKOV

teozofija v sloveniji

JOY MILLS
IZBOR ČLANKOV

Izbor člankov, izvorno objavljenih na spletni strani www.teozofija.info

Prva elektronska izdaja

Izbor člankov, prevod, prelom in izdal: Anton Rozman

Slika na naslovnici: Joy Mills

Leto izdaje: Ljubljana, 2022

Publikacija je brezplačna

Avtorske pravice © Teozofija v Sloveniji 2022

Kataložni zapis o publikaciji (CIP) pripravili v
Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani

COBISS.SI-ID: 125701379

ISBN: 978-961-6561-73-0 (PDF)

JOY
MILLS
IZBOR ČLANKOV

teozofija v sloveniji

Vsebina	Stran
<i>Intervju z Joy Mills</i>	5
<i>Bibliografija</i>	13
<i>“O skrito življenje”</i>	14
<i>Dediščina modrosti</i>	21
<i>Etika razumevajočega srca</i>	26
<i>Reinkarnacija, realnost ali fantazija?</i>	40
<i>Poišči pot</i>	51

Intervju z Joy Mills

Theosophy Forward, marec 2016

Poglobljen intervju z Joy Mills, opravljen med marcem in majem 2009, je opravila Kathryn Gann s pomočjo Dave Ely.

Celotno življenje ste posvetili služenju drugim preko Teozofskega društva. Ali ste kdaj obžalovali življenje, ki ste ga izbrali?

Nikoli! To je bilo bogato in privilegirano življenje, saj sem vedno čutila, da je delo za društvo privilegij, in priložnosti, ki sem jih bila deležna, je bilo ogromno. Seveda ni bilo vedno lahko, pogostokrat je bilo delo težavno, ko so se pojavili dvomi, ko je bilo popotovanje osamljeno. Toda vedno je bilo tudi veliko čudovitih obdobij, poglobljanja prijateljstev, navdihujočih druženj, dragocenih odnosov. Torej, ko razmišljam o vseh teh letih, spoznavam, da ne bi spremenila nobene od izkušenj, saj sem se veliko naučila tudi v najtemnejših časih!

V Teozofsko društvo v Ameriki ste prvič prišli leta 1940; kakšno je bilo vzdušje v TD v tistem času, ko se je svet pripravljal na vojno?

Moj prvi obisk Olcotta (Ime glavnega stana ameriške sekcije TD, ki ga je le-ta dobil po prvem predsedniku mednarodnega T.D., op. p.) je bil jeseni

leta 1938 ali spomladi 1939, ne vem za gotovo. Ravno sem začela prebirati in proučevati nekatere od knjig Annie Besant, ki sem jih našla v knjižnici kolidža, medtem ko smo v naši skupini mladih teozofov proučevali HPB-jino *Ključ k teozofiji* in tudi Jinarajadasovo *Osnovna načela teozofije*. Na srečo je bil moj profesor govorništva na kolidžu član T.D., in ta je konec leta 1938 ali zgodaj v letu 1939 peljal našo skupino v Olcott (iz Milwaukeeja) na javno predavanje. Kot sem omenila se T.D. dejansko nisem pridružila pred poletjem 1940, vendar pa sem kakšni dve leti pred tem že obiskovala sestanke, študirala in celo obiskala Olcott.

Kakšno je bilo vzdušje? Seveda je izbruhnila vojna (konec leta 1939), čeprav se ZDA niso vključile vse do tistega usodnega dne, 7. decembra 1941, ko so bombardirali Pearl Harbor. Vendar je bilo vzdušje v društvu v tistem času prežeto z zavezo zaveznikom. Zavedali smo se, da so voditelji društva - George Arundale je bil mednarodni predsednik, Sydney Cook pa nacionalni - podpirali te napore. Dr. Arundale, ki je bil zelo dinamična oseba in navdušen nad mladimi ljudmi v društvu, tako da jim je nudil veliko podpore, je pisal uvodnike in celo objavljaj majhen bilten, poleg urejanja *The Theosophista*, v katerem nas je mlade Teozofe opominjal, da lahko pomagamo, če delujemo ponoči (ko spimo) kot nevidni pomočniki, da pomagamo tistim, ki so bili ubiti v vojni, da se prebudijo na drugi strani. Seveda, to je bila moja generacija, ki smo jo sestavljali vpleteni v prvi vojni program v tej državi, z dr. Arundalovim malodane pozivom k orožju, tako da je bil to precej nenavaden čas za T.D. Vsi smo bili tako ali drugače vpleteni.

Ko sem se dve leti kasneje pridružila T.D., sem postala predsednica mladih teozofov v Ameriki. Izdajali smo malo revijo (v tem času sem že bila del osebja v Olcottu, saj sem se mu pridružila junija 1942) in eden od projektov je bil ta, da smo člane, ki so služili (v vojski, mornarici, itd.), povezovali s člani (predvsem ženskami) doma, nekakšno dopisno uredništvo, da bi mladi teozofi, ki so služili, ostajali v stiku z mladimi teozofi doma!

Mimogrede, dr. Arundale je stalno napovedoval eno kampanjo ali drugo: spominjam se kampanje za Bratstvo, vendar so bile še številne druge. In

kot mladi teozofi smo vsi sanjali in celo načrtovali, da bomo nekega dne šli v Adyar! Tista, ki me je vpeljala v Teozofijo, Caroline Tess, ki je postala Caroline Ross, je res šla tja in preživela nekaj let v Adyarju; tudi meni je to uspelo, a to je že druga zgodba.

Preučevali in poučevali ste Teozofijo celo življenje; katero je vaše najljubše teozofsko učenje?

Moje najljubše učenje? Narava človeškega bitja; človeški potencial, razstiranje zavesti; življenje, ki ga je potrebno živeti. Živi življenje, da bi prišla do modrosti, je dejala HPB. Torej, kako naj človek živi življenje? Pomen dharma, izpolnjevanje odgovornosti s pomočjo drugim.

Predavali ste v več kot 60-tih državah. Včasih je bilo za to potrebno precej poguma; ali ste se kdaj znašli v situaciji, v kateri ste se počutili ogroženo?

Sprašujete me, ali so se pojavile situacije, v katerih sem se počutila ogroženo. Dejansko ne, čeprav je bilo nekaj prilik na mojih potovanjih, ko sem se počutila precej neprijetno kot bela ženska, ki potuje sama. Morda je bila najbolj neprijetna situacija v Zahodni Afriki, zlasti ob mojem obisku Lagosa v Nigeriji, ko sem bila sama v hotelu, pa tudi v hotelu v Monroviji v Liberiji. Člani so me seveda obiskovali; v Monroviji je vsak večer prišla majhna skupina članov, ki so se prihajali v mojo hotelsko sobo polni vprašanj! To je bila precej zanimiva izkušnja, ki je ne bom nikoli pozabila. Vendar pa sem bila čez dan (v hotelu sem morala ostati štiri dni, ker sem zamudila načrtovan polet iz Monrovia v Buenos Aires, in ker sta bila tam le dva poleta na teden, sem morala čakati štiri dni na naslednjega) prepuščena sama sebi. Ker mi hrana v hotelu ni bila preveč všeč, sem se odpravljala na raziskovanja, da bi na našla kakšno restavracijo, kjer bi mi lahko ponudili boljši meni. Prepričana sem, da je bilo kar nekaj radovednih pogledov, zakaj se ta samotna belka potika naokoli.

Kateri od teozofskih pisateljev in učiteljev vas je najbolj navdihnil?

Kdo me je najbolj navdihnil? No, prva je bila gotovo Mary K. Neff, s svojimi zgodbami o življenju v Adyarju, s svojim navdušenjem nad *Pismi Mojstrov*

(naredila je eno od zgodnjih kronologij, ki pa je bila dokaj netočna v nekaterih ozirih, vendar pa še vedno precej uporabna; in Virginiji Hanson, katere nadaljnje raziskave so priskrbele kronologijo, ki se jo uporablja sedaj, je bila različica Neff-ove v veliko pomoč), z njenimi zgodbami o tem, kaj je odkrila v arhivu v Adyarju; zagotovo je okrepila moj apetit po teozofski zgodovini in študiju!

Nato je bila za moje teozofsko življenje zelo, morda najbolj pomembna, Clara Codd, ki je prišla v ZDA (in v Olcott) leta 1946, kmalu po koncu vojne; vojna leta je preživel v Južni Afriki. Hitro sva postali prijateljici in Clara je bila tista, ki mi je rekla: Joy, svoje življenje moraš predati društvu! Navdihnila me je za delo v društvu; resnično lepa oseba, ki je govorila iz srca. Njeno navdušenje nad Mojstri je bilo tako temeljito in globoko! No, bilo je še veliko drugih; kasneje, ko sem ga spoznala, je bil to seveda Sri Ram, pa tudi Krishnaji [Jiddu Krišnamurti], ki je zagotovo razširil moj pogled na teozofijo, ki je razširil mojo zavest.

* * *

Teozofsko filozofijo z veseljem sprejememo v prizadevanju, da bi se osvobodili preteklih pogojev, kajti naše študije odpirajo nove vidike, ki obljublajo pravo svobodo mišljenja. - Iz One True Adventure (Prava pustolovščina), stran 170.

* * *

Kakšna je vaša najlepša želja za prihodnost Teozofskega društva?

Moja najlepša želja za Teozofsko društvo v prihodnosti? Najraje bi rekla, da zaupam, da društvo ne bo nikoli izgubilo iz vida svojih korenin v tradiciji modrosti in da ne bo nikoli skrenilo iz smeri in namena, kakor sta ju tako veličastno opredelila njena ustanovitelja, Blavatsky in Olcott, in tisti Veliki, Mojstri Modrosti, katerim sta obljubila popolno zvestobo. Medtem ko se izražanje Modrosti s časom lahko spreminja, pa bi moralo bistveno sporočilo ostati enako; zato upam, da bodo tisti, ki iščejo globlji pomen življenja in ki želijo razumeti sebe in svet, lahko še naprej odkrivali to Modrost.

V času njegove ustanovitve leta 1875 je bila ena od vlog Teozofskega društva ta, da je v zahodni svet vpeljala vzhodne modrosti. Kakšna bi lahko bila po vašem mnenju vloga Teozofskega društva sedaj in v prihodnosti?

... vloga društva sedaj in v prihodnosti: nadaljevati plemenito delo, ki so ga zastavili naši ustanovitelji in ga predajati naprej vsaki naslednji generaciji, omogočiti poznavanje velikih resnic večne modrosti, delovati za ideal univerzalnega bratstva človeštva, pomagati trpečemu človeštvu, s kazanjem na vzroke, ne le simptome, za probleme človeštva.

Kakšen nasvet bi dali novemu študentu teozofije?

... nasvet ... novemu učencu teozofije: preučujte izvirno literaturo društva, da se boste naučili, katera so ključna načela teozofske filozofije, in predvsem, kako se te velike resnice nanašajo na vaše življenje, tako da boste lahko s teozofskim življenjem postali zgled za druge, ki morda iščejo pomen in namen obstoja.

Kako ste se najprej srečali s teozofijo?

V začetku leta 1938 sem začela obiskovati prvi letnik kolidža (takrat imenovan Milwaukee State Teachers College, sedaj je to University of Wisconsin, Milwaukee). Vendar pa sem bila v drugem letu v nemškem razredu, dokaj majhnem razredu; in izkazalo se je, da se je ena od študentk (ki je bila pravzaprav študentka drugega letnika), s katero sem začela prijateljevati, pravkar pridružila T.D. Najino prijateljstvo se je začelo predvsem zaradi skupnega interesa za poezijo in filozofijo, nato pa sem odkrila, da študira teozofijo. Povabila me je na sestanek v Milwaukee ložo (celoten dogodek je predolga zgodba, ampak na kratko, šlo je za dramatično predstavitev Rubaiyat Omar Hajama, kar pa se je izkazalo za pravi polom); nadalje, knjižnica v kolidžu je imela številne knjige Annie Besant, tako da sem jih začela brati. Takrat sem še živela z mamo (oče mi je umrl le nekaj mesecev pred tem), in ko sem ji omenila svoj novi interes, je temu kar precej nasprotovala, toda to je tudi že druga zgodba. Kakorkoli že, nadaljevala sem z branjem in preučevanjem knjig o teozofiji, ki so bile na voljo v knjižnici

in začele obiskovati nekatere javne sestanke Milwaukee Lodge. Prvi večji govornik, ki sem ga poslušala, je bila prav Mary K. Neff, Američanka, ki se je nedolgo pred tem vrnila z večletnega prebivanja in dela v Adyarju. (Pravzaprav sva postali zelo dobri prijateljici in nekaj let pozneje, ko je umrla tukaj v Ojaiu, mi je zapustila svoje zapiske, ki so skupaj z njeno knjižnico sedaj v knjižnici in arhivih v Olcottu.) Torej, čeprav se nisem dejansko pridružila društvu do leta 1940, sem prej dve leti študirala teozofijo in se udeleževala sestankov lože ter aktivno sodelovala v zelo aktivni skupini mladih teozofov v Milwaukeeju.

* * *

Resnična velikodušnost duha, združena s pravim ali harmoničnim ravnanjem, zahteva potrpljenje, ki nikoli ne pričakuje ničesar, ker zadovoljno čaka na pravi trenutek in se nikoli ne boji novih situacij. Iz From Inner to Outer Transformation (Iz notranje v zunanjo preobrazbo), stran 88.

* * *

Vaše ime, Joy, se vsekakor dobro vklaplja v življenje, ki ste ga živeli, in delo, ki ste ga opravili. Ali obstaja zgodba o tem, kako so vaši starši izbrali to ime? Sprašujete me o mojem imenu; zgodba v ozadju mojega imena je precej preprosta. Joy je bil družinski priimek, irski, mojo mamo pa so poimenovali Mary Joy, vendar so jo vedno klicali Mary. Tudi meni so dali njeno ime, tako da je moje polno ime Mary Joy, in na začetku so me klicali s polnim imenom, ki pa se je kmalu zreduciralo samo na Joy.

* * *

Šele potem, ko se znebimo napačnih in izkrivljenih pogledov na svet in na nas same, smo sposobni posvetiti pozornost realnosti, ki je temelj vsega pojavnega labirinta obstoja. Iz One True Adventure (Prava pustolovščina), stran 200.

* * *

Mnogi ljudje pravijo, da je vaš um, navkljub vašim letom, odprt in da vaše razmišljanje ostaja sveže in okretno. Kaj je skrivnost ohranjanja odprtega uma, tako da naše misli ne postanejo preveč toge?

Mislim, da je bistvenega pomena to, da ohranimo odprt um za vse stvari; vedno sem spodbujala ljudi, naj raziskujejo, globoko preiščejo katerokoli stvar, ki jih zanima. Sama sem si vedno želela čim več izvedeti na različnih področjih, ki so mi veliko pomenila. Um naj bo torej aktiven in svež kot je le lahko. Seveda to ne pomeni, da mu dovoljujemo, da se potepa v vse mogoče smeri! Imam nekaj trdnih prepričanj, vendar pa uživam v poslušanju pogledov drugih, v preverjanju pogledov drugih, da bi ugotovila, kaj lahko dodajo ali kako se razlikujejo od mojega dožemanja stvari. Brala sem toliko, kolikor je bilo le mogoče, in morda mi je to pomagalo ohraniti odprt um.

Kakšen je po vašem mnenju najboljši način, na katerega naj se ljudje seznanijo s teozofijo, ko se prvič srečajo z njo? Kje začeti?

Kako uvesti ljudi v teozofijo? Veliko je odvisno od posameznika, s katerim govorim. Če me sprašuje o Teozofiji nekdo, ki ga ne poznam, najprej poskušam ugotoviti, kakšen je njegov interes. Na primer, če gre samo za radovednost, potem je moj odgovor zelo splošen. Če gre za zanimanje z vidika nekega osebnega problema, potem je moj odgovor predstavitev tega, kako so mi teozofija in teozofske ideje pomagale v mojem osebnem življenju. Če pa posameznika nekaj posebej zanima, recimo reinkarnacija, potem poskušam podati nekaj o tej temi. Če gre pa za znanstvenika, potem poskušam poudariti logiko teozofskih konceptov. Seveda, ko sem poučevala temelje teozofije, sem po navadi uporabila eno od naših osnovnih, uvodnih besedil, pri čemer sem se trudila, da bi koncepte naredila čim bolj praktične za vsakdanje življenje.

Ali obstaja kakšna posebna vrsta meditacije, ki jo priporočate začetnikom?

Meditacija za začetnike: Priporočam preproste dihalne vaje, zavestno dihanje, ki ga poudarjata Thich Nhat Hanh in budistična tradicija. Potem pa lahko tudi priporočim, da si začetnik izbere neko miselno seme, stavek ali

zamisel iz nekega duhovnega besedila in mu posveti pozornost, se osredotoči nanj (da se nauči koncentracije), in ohranja um čim bolj stabilen, kolikor je pač mogoče. Spet je veliko odvisno od posameznika, s katerim govorim. Na svojih tečajih meditacije sem uporabljala različne metode in predlagala, da jih vsak udeleženec preizkusi, da bi sam našel tisto, ki se mu zdi osebno najbolj koristna.

* * *

Mogoče ne gre toliko za to, da je potrebno prebuditi modrost, temveč da prebudimo nas same za modrost, ki je prisotna, ker postanemo eno z njo. Torej je proces nekakšno čiščenje polja, da bi se lahko prebudili. Ni več megle, zatemnitve, oblakov. Iz From Inner to Outer Transformation (Iz notranje v zunanjo preobrazbo), stran 22.

* * *

Pogosto pravijo, da potovanja po svetu širijo človekove poglede, vi pa ste zagotovo veliko potovali in spoznali ljudi iz različnih kultur. Ko ste naleteli na kulturne razlike po vsem svetu, kako je to vplivalo na vaš pogled na Teozofsko učenje, da je človeštvo bratstvo?

Dejansko popotovanja po svetu širijo (in poglobljajo) človekov pogled na življenje, in bila sem bogato privilegirana, da sem lahko obiskala toliko držav na skoraj vseh kontinentih (razen Antarktike!). Pogosto so me seveda sprejeli na domovih članov v različnih državah in tako sem imela priložnost, da na zelo neposreden in intimen način doživim kulturo dežele. Vse moje izkušnje na potovanjih, spoznavanje narodov različnih kultur, etnične pripadnosti, različnih religij, so me še bolj prepričale v pomembnost bratstva, potrebe, da vsi ljudje razumejo drug drugega, da delujejo v duhu razumevanja, bratstva. Odprti moramo biti za razumevanje pogledov drugih. Mislim, da je ideal bratstva, pravega bratstva, ključnega pomena za teozofsko delo.

Bibliografija

100 Years of Theosophy in America	100 let Teozofije v Ameriki
Reflections on an Ageless Wisdom: A Commentary on the Mahatma Letters to A. P. Sinnett	Razmišljanja o Večni Modrosti: Komentar pisem Mojstrov A. P. Sinnettu
The One True Adventure	Prava pustolovščina
Entering on the Sacred Way	Vstopanje na sveto pot
From Inner to Outer Transformation	Iz notranje v zunanjo preobrazbo
The Human Journey: Quest for Self-Transformation	Človeško popotovanje: Isaknje samo-preobrazbe
The Key to Theosophy: an Abridgement	Ključ k teozofiji: izvleček
Living in Wisdom	Živeti v modrost
The Myths of Our Lives	Miti naših življenj
O Hidden Life	O skrito življenje
Theosophy and Psychology	Teozofija in psihologija
For a Wayfarer	Za popotnika

O skrito življenje

The Theosophist, Junij 1976

Enkrat v začetku leta 1923 je dr. Annie Besant, tedanja predsednica Teozofskega društva, zapisala nekaj vrstic, ki so kmalu postale znane članom po vsem svetu, bile prevedene v številne jezike in dejansko postale skoraj nepogrešljiv del vsakega teozofskega besednjaka. Te besede so tudi uglasbili; postale so molitev in pesem; in od tistega leta naprej se le malo srečanj društva ni začelo z recitacijo teh besed. Zaporedni predsedniki društva so vsako Mednarodno Konvencijo začenjali z neslišno recitacijo tega, kar je postalo znano kot 'Univerzalna Molitev' ali 'Univerzalna Invokacija.' Skrajno preproste besede vsebujejo čarobno moč mantre:

O, Skrito Življenje, ki vibriraš v vsakem atomu;

O, Skrita Luč, ki siješ v vsakem bitju;

O, Skrita Ljubezen, ki objemaš vse v Enost;

Naj vsak, ki čuti, da je eno s Teboj,

Ve, da je zato eno z vsakim drugim.

Te besede so postale tako znane, da sta nam morda njihov pomen in globina notranje polnosti ušla. Ko se na nekaj navadimo, najsi na neko osebo, stanje ali idejo, ki je oblečena v tkanino jezika, vedno obstaja nevarnost, da jo

jemljemo kot samo po sebi umevno. V obdobjih napetosti lahko celo izgovarjamo besede, ki smo se jih naučili v našem otroštvu, kot preproste molitve naše vere; znano je, da ljudje v obdobjih krize počnejo to tako avtomatično, da molijo celo prepričani ateisti, ki sicer zanikajo poznavanje ali pomnjenje molitev. Toda besede so dragoceni in pogosto krhki nosilci, ne le mišljenja, ampak tudi teženj srca; lahko izražajo tako posvetne pomena, ki nam jih ponuja svet in nas medsebojno povezujejo, kot tudi lakoto duše in lepoto duha, ko dosežejo tisto polnost, ki ostaja za vedno nedoločljiva in zato neizrekljiva.

Ali se zato lahko za trenutek ustavimo in preučimo vrstice, ki jih je dr. Besantova podarila društvu in svetu? Kateri notranji pomeni, katere globlje realnosti ležijo v ozadju samih besed; do katerih novih vpogledov nas lahko privede že samo izgovarjanje besed in izražanje ločenih stavkov? Ali smo se na te besede navezali preprosto zato, ker jih je predala tista herojska duša, Annie Besant? Ali bi bilo enako, če bi kot kanal za njih podelitev svetu služil nek drug posameznik? Nedvomno je nenehno ponavljanje ta verz prepojilo z določenim notranjim pomenom, s svetostjo, če temu lahko tako rečemo; a ponavljanje lahko tudi otopi duh in pomnjene stavke lahko izgovarjamo le z malo pozornosti, najsi uma ali srca.

Preden raziščemo vsaj nekaj notranjega pomena tega verza, bo morda zanimivo, če omenimo njegov poseben izvor. V svoji rubriki Watch Tower v junijski številki *Theosophist*-a iz leta 1923, je dr. Besantova zapisala, da je vrstice navdihnili prošnja številnih članov, ki so pomagali organizirati 'kampanjo Bratstva' v južni Indiji. Ta 'kampanja' se je začela nekoliko prej v Veliki Britaniji in se je prav tedaj nadaljevala v Indiji. Tako v svojem komentarju med drugim piše:

'Zapisala sem ... nekaj vrstic za vsakodnevno recitacijo, jutranjo in večerno, ker nisem čutila, da bi lahko napisala meditacijo, kakor so me prosili. Meditacija se mi zdi zelo individualna stvar, delovanje posameznikovega uma na neki posebni temi; največ, kar sem lahko naredila, je bilo to, da sem predlagala temo. Ta je takšna, kakršna se je izpela sama ...'

Temu sledi verz, ki smo ga že podali. Potem dodaja:

‘Sproži širjenje zaporednih barvnih valov, ki utripajo iz govorca, če jo ta izgovori ali zapoje ritmično, najsi z zunanjim ali notranjim glasom; in, če bi nekaj tisoč ljudi pošiljalo te valove preko zapovrstnih področij, bi lahko ustvarili zelo mogočen učinek na mentalno ozračje ...’

Dejstvo, da nam dr. Besantova pravi, da se ji je verz ‘izpel sam,’ lahko pomeni, da njegov pravi izvor počiva v globljem ali višjem kraljestvu, onstran njenega zavestnega uma, da morda izvira celo iz tistega Vira, ki mu ona vedno posveča najgloblje spoštovanje in vdanost. Gotovo se moramo strinjati, da so besede, s katerimi ga je obdala, tako lepe in veličastne, da je vsako spreminjanje ali prenarejanje neprimerno. O učinku, tako na okolico ali skupnost kot na posameznika, ki recitira besede, ko izgovori ali zapoje verz, lahko le ugibamo, čeprav mnogi pričajo o njegovi učinkovitosti pri ustvarjanju notranjega miru in celo pri resničnem zdravljenju.

I

Če se sedaj vrnemo k samemu verz, lahko obravnavamo stavek za stavkom in poskušamo v njih odkriti nekatere latentne pomene

‘O, Skrito Življenje, ki vibriraš v vsakem atomu ...’

Ob tem se takoj pojavi vprašanje: Zakaj skrito? Ali se življenje ne kaže povsod okoli nas? Življenje gotovo ni skrito! Toda to, na kar se nanašajo te besede, kar invocirajo, mora biti onstran ali iznad očitnega. Dr. I. K. Taimni nas v svojem delu *Glimpses into the Psychology of Yoga* (Vpogledi v psihologijo Joge) opozarja, da:

‘Končna Realnost obstaja le v Večno-Nemanifestiranem in je izvor vseh relativnih realnosti, ki lahko obstajajo v kraljestvu človekove izkušnje ...’

Najvišji princip je zato prisoten povsod, a je vendar onstran vsega obstoja: je resnično ‘skrito življenje,’ ki je osnova celotne manifestacije. S to Realnostjo je neločljivo povezano njeno lastno gonilo, ki nekako omogoča us-

tvarjanje vseh stvari, vsega obstoja, kajti v srcu te Realnosti se nahaja utripajoči pulz kreacije. Brez njega ne more obstajati nič; je navzoč povsod in vsebuje moč resonančnega valovanja skozi vse, kar je kdajkoli bilo ali bo. In ta potencial je zaprt v vsakem atomu, v vsakem elementu manifestiranega vesolja; resnično 'vibrira v vsakem atomu.' Tako vsa narava utripa v ritmu Večnega, vedno skritega, poznanega le po svojih brezštevilnih manifestacijah, ko Eden postane mnogi, pa vendar vedno ostaja Eden. Ta začetni stavek je zato poziv večnemu, nemanifestiranemu principu, Vzvišeni Realnosti, ki se nahaja onstran ciklov manifestacije in obenem vedno vibrira skozi manifestirano vesolje. V mejah človeške zavesti je to invokacija Atmanu, ki je skrit v sami naši naravi, tako na fizični kot na svoji lastni ravni, kajti njegova resonanca vibrira v vseh atomih vseh naših nosilcev - nosilcev tega Atmana - od buddhičnega do fizičnega.

II

'O, Skrita Luč, ki siješ v vsakem bitju ...'

Spet se lahko vprašamo: Zakaj skrita? Če sije luč v vsakem bitju, potem je ta luč gotovo vidna; že v sami naravi luči je to, da žari in da jo je zato mogoče videti. Luč žari navzven, vendar pa je poziv namenjen invociranju skrite luči, luči, ki sije znotraj in ne žarči navzven na viden način. Zato morajo te besede vsebovati globlji pomen. Ko se manifestira Edina Realnost, lahko rečemo, da postane Luč; prav ta notranja luč Vzvišene Realnosti, Išvare, manifestiranega Božanstva, je tista, ki je prisotna v vsakem bitju. Življenje je sedaj postalo luč; njegovo vibriranje sedaj sije z notranjim dinamizmom. V človeku je sedaj Buddhi - 'luč duše' - združen z Atmo, pripravljen, da se obrne navzven v delovanje. To je ta luč, ki mora osvetliti celotno naravo človeka; ta je tista, ki omogoča zavestnost, luč, ki je skrita, ker ni objektivna za zavest, ampak je sama narava čiste zavesti. In ta luč je prisotna, sije, skozi vsak atom v prostoru.

III

‘O, Skrita Ljubezen, ki objemaš vse v Enost ...’

Iz polarnosti Življenja in Luči sedaj izhaja ustvarjalno delovanje, Ljubezen. Kjerkoli obstaja polarnost, obstaja tudi odnos med poloma, in najbolj čist odnos, odnos, ki ga ne umaže noben predmet, najsi privlačnosti ali odbojnosti, je odnos Ljubezni. Tega bi lahko imenovali osnovno ‘lepilo,’ ki drži skupaj vse manifestirane stvari, vse dele veselja, vse elemente, ki se pojavijo z manifestacijo; takšna je Ljubezen, ki ‘objema vse v Enost.’ Eden je postal mnogi; iz združenosti je nastala mnogoterost. In naj bo mnogoterost še tako velika, se kljub temu vse ohranja v objemu tega čistega odnosa, ki se pojavi takrat, ko vstopita v obstoj Življenje in Luč, odnosa Ljubezni. Ljubezen počiva v samem srcu ustvarjalnega procesa; zato je princip univerzalne zakonitosti, ki je osnova evolucije. In tako Ljubezen, skrita v srcu mnogoterosti, povezuje mnoge v združenost z Enim. Takšna sta zakon in izpolnitev zakona, ki pripeljeta vse v popolno ravnovesje, kajti, karkoli se zgodi, kjerkoli v vesolju, odmeva povsod. Ne obstaja zunanja avtoriteta, nobeno izven kozmično božanstvo, ki bi upravljalo s tehtnico pravičnosti; Ljubezen v srcu veselja je tista, ki prinaša ravnovesje, kajti vse, kar je v njem, se nahaja v njenem objemu. Tudi tu obstaja ustvarjalni princip: Atma-Buddhi, se sedaj, združen z Manasom, odpravi navzven na veliko involucijsko-evolucijsko popotovanje. Manas ali ustvarjalna dejavnost je resnično ljubezen v delovanju. Ko se um prepoji z intuicijo, zaobjame veselje in zaznava vse stvari resnično takšne kot so. Um, ki lahko, da bi dosegel ali uresničil svojo mnogovrstno naravo, deli Realnost (‘ubije Realnost’), je mogoče pripeljati tudi v stanje mirovanja, v katerem se ustavijo vsa prenarejanja mišljenjskega principa; v tem stanju zaznava, pozornost, ni deljena. Nedeljeno stanje zavesti objema ‘vse v enost.’

Prvi trije stavki mantre nas spominjajo na veliko trojnost Vzvišene Realnosti - Življenje, Luč in Ljubezen. Toda ta trojnost je ‘skrita,’ ker ni opredmetena, ampak bolj osnova celotnega procesa manifestacije. ‘Skrita’ zato,

ker um sam ne more dojeti njenega bistva, kot je ni mogoče izkušati s pomočjo čutov. Tako kot to v prej omenjenem delu pravi dr. Taimni:

‘V skladu z Okultno filozofijo obstaja metoda spoznavanja Realnosti ... in to metodo predstavlja popolno zatrtje prenašanja uma.’

Ta metoda je seveda joga.

‘Takrat’, nadaljuje dr. Taimni, ‘se individualna zavest osvobodi tančice, ki ločuje individualno zavest od univerzalne zavesti, in spozna to Realnost neposredno, tako da postane eno z njo.’

V prvih treh vrsticah verza invociramo trojno naravo Edine Realnosti in pri tej invokaciji lahko izrazimo vzvišeno jogo Samo-Uresničitve. Našo pozornost pritegne veličastno dejstvo, da obstaja ta Edina Realnost, v svojih treh aspektih Življenju, Luči in Ljubezni, tako v osnovi človeka kot vesolja; nje spoznavanje leži v kraljestvu onstran uma, vendar pa z invociranjem pripeljemo to Realnost v neposredno pozornost, v našo zavest, ki se uglesi in uskladi z Enim. Zadnji dve vrstici potrdita to uresničitvev.

IV

‘Naj vsak, ki čuti, da je eno s Teboj ...’

Raba besede s ‘Teboj’ nakazuje, da je trojnost Življenja, Luči in Ljubezni dejansko Eno, Edina Vzvišena Realnost. Vendar pa opazimo, da je pou-darek najprej na ‘čuti.’ Kaj pomeni, da se človek počuti kot eno z Vzvišenim? Čutenje je ostra pozornost; pozornost brez kakršnekoli begajoče misli, brez kakršnegakoli motečega vpliva. To je popolna pozornost, ki nas preplavi, nas v celoti in popolnoma prevzame. Morda bi jo lahko primerjali s trenutkom bolečine, ko človek zadane s prstom na nogi ob kamen; v takem trenutku ni druge zavesti kot le zavest o bolečini. Ob silovitem trenutku trka se ne more pojaviti nobena druga misel; šele pozneje morda rečemo, ‘Udaril sem se v prst’ ali ‘Kako je zbolelo.’ Čutenje, ki se pojavi, potrди, ob uresničitvi enosti, je tako čutenje: popolno, celovito, brez analiziranja ali

razmišljanja ali logičnega sklepanja. Le v takem stanju se lahko pojavi resnično spoznanje. V nekem smislu lahko to sposobnost 'čutenja enosti s Teboj' opišemo kot bolečino enosti, breme enosti, ki ga moramo nositi vsi, če želimo spoznati samo realnost življenja. To ni, z drugimi besedami, razločevalno čutenje: čutil bom, da sem eno s teboj, a ne s tisto osebo; čutil bom, da sem eno z drevesom, a ne s kačo, itd. Ko rečemo: 'Naj vsak ...' invociramo v samem sebi zavest, ki ne pozna nobenih delitev, nobenih ovir; to je zavest, ki je prepojena le z Življenjem, Lučjo in Ljubeznijo ter zato čista in celovita.

V

Tej ostri pozornosti 'čutenja' mora slediti spoznanje.

'Ve, da je zato eno z vsakim drugim.'

Tako se mantra zaključuje s potrditvijo gotovosti spoznanja. Človek naj ne bi le čutil; mora vedeti.

Dediščina modrosti

Theosophia, pomlad 1969

Tisti, katerih življenja se je na kakršenkoli način dotaknila teozofska filozofija, so postali dediči velike tradicije nesmrtnosti. Poznavanje te tradicije si je mogoče pridobiti s študijem, s kontemplacijo, celo z razpravljanjem o načelih te modrosti z drugimi. Toda modrost sama izhaja iz popolnega vedenja, pri katerem se razumevanje nenehno izraža v vseh oblikah življenja. Dediščina modrosti, katere dediči smo danes, je takšne narave, da lahko, v kolikor nas ne preobrazi s svojo življenjsko kvaliteto, ostaja sterilna posest, zaklenjena v knjigah in nedostopna za izkušnjo. Temeljna predpostavka, predstavljena v *Tajnem Nauku*, predlaga obstoj nakopičene modrosti dob, ki jo je danes mogoče preveriti z izkušnjo in preizkusiti z znanstvenimi premisami. Za to znanje, preverjeno s strani generacij vidcev in modrecev, lahko rečemo, da predstavlja pentagram zakona, ki se kot končna vsota razkrije v človeku.

V rokah njenih Varuhov, ki so Adepti Modrosti, je to znanje več kot le zbirka naukov; je razvijajoča se živa celota, enako živa kot vesolje, ki je njen viden izraz. Zbiranje dejstev še ne pomeni doseganje modrosti; postavljanje na mizo vseh sestavnih delov ure ni izkušanje delovanja ure niti ra-

zumevanje časa. Dediščina modrosti, katere dediči smo danes, je popolna modrost, katere vsako načelo je le nek vidik celote, celota pa je izraz vseobjemajoče Zavesti, ki je vesolje. Takšna kot nam jo je predala H. P. Blavatsky se ta modrost razvija v naravnem zaporedju razumevanja, oblikovanja, kakor sem ravnokar predlagala, kot pentagram zakona.

Prvo med načeli je temeljna predpostavka, da obstaja Univerzalna Realnost, v kateri je ukoreninjeno vse in katere bistvo je Absolutna Nepogojena Zavest. Realno je v celoti ne-materialno, kakor to danes odkriva in dokazuje znanost; Realnost *je*, ne glede na to, kaj se dogaja na univerzalnem polju sile neskončne potencialnosti. Mi smo vkopani v tej eni Realnosti in vse prehodne "realnosti" ubogajo zakone univerzalne, nedeljive Realnosti. Njena osnovna lastnost je pozornost, zavestnost (*Chit*), in tako je vesolje skoz in skoz zavestno in živo; v sebi in sama po sebi je ta Realnost brezčasno bivanje (*Sat*) in njena bistvena narava je po kvaliteti (*Ananda*) harmonična, ki s svojo samo naravo omogoča, da se v naravnem zaporedju pojavljata lepota in blaženost.

Druga predpostavka izhaja iz prve: vesolje in vse pojavne oblike so periodične manifestacije prvotne Realnosti. Materija je izrastek, izliv Realnosti, sredstvo Realnosti, ki deluje od znotraj navzven. Materija je torej padec energije, ki se nikoli ne loči od svojega vira, a se zunanje pojavlja kot prehodni prikaz Ene Realnosti; vesolje bivanja projicira vesolje procesa. Ta projekcija je periodična, v skladu z vrojenim ritmom zavesti. Povsod se odvija utripanje Realnosti, včasih pospešeno do samo-zavestnosti kot v človeku, včasih upočasnjeno do skoraj neizmerljivih ciklov kot v geoloških dobah. (Nedolgo tega je nek znanstvenik poročal: "Utrip planeta Zemlje še ni bil izmerjen. Toda utrip obstaja ... Ritmično bitje v magnetnem ovoju, ki obdaja planet, se poraja iz sončnega vetra ... Znotraj magnetnega ovoja, se Zemljino ozračje širi in krči ...") Udarjanje utripa Realnosti se razvija iz samega sebe, da bi razkrilo svoja lastna pomanjkanja, da bi si določilo meje, kajti v prvotni Realnosti obstaja dinamičnost njene lastne narave. Bese-

do Fohat so pripisali tej dinamičnosti, ki je znanost še ni odkrila, razen v njenih učinkih.

Univerzalno polje je ne-operativen obstoj. Sprožitev znotraj univerzalnega polja Realnosti tega, kar je okultistu znano kot Fohat, se odraža kot operativna vesolja, ki so prehodna in začasna ter predstavljajo sence preko Realnosti.

Tako je tretja predpostavka: vesolje se imenuje Maya, ker je v njem vse začasno, pa čeprav dovolj realno za zavestna bitja, ki se gibljejo znotraj njega. To, kar se je sočasno razvilo znotraj univerzalne Realnosti, se sedaj razvija zaporedno, v procesu časa in evolucije; zato se imenuje Maya, ker je izmerljivo. Človek se kot samo-zavestno bitje uči uporabiti čas, delovati v njem in z njim, da bi dosegel procese evolucije. Posledično je človek mera vseh stvari kot tudi merilo vseh procesov in rokuje tako s časom kot procesom.

Četrta točka pentagrama je osnovna predpostavka, da je vse v vesolju, v vseh kraljestvih narave, zavestno, obdarovano z zavestjo lastne vrste in na svoji lastni ravni zaznave. Ker je temeljna Realnost, ne-deljiva in ne-materialna, skoz in skoz zavestna, je pojavno, četudi predstavlja senco na tej Realnosti, vseeno ukoreninjeno v prvobitni zavesti in mora zato sodelovati v zavestnosti. Vse je vkopano v Realnem in se razodeva v zaporedju časa, in zato je posledično, v skladu s peto predpostavko, vesolje ustvarjeno in vodeno od znotraj navzven. Načrt, vzorec, oblika, so pojavljajoče se.

Tako si lahko predstavljamo pet bistvenih točk brezčasne modrosti, pentagram zakona, ki se mu podreja vsa narava in ki najde svoj končni izraz v človeku; ki je osredotočenje vsega, kar je prisotno povsod v vesolju. Tradicionalno je bil simbol človeka peterokraka zvezda; vsaka točka lahko predstavlja univerzalni zakon, ki ga s svojo samo naravo uteleša človek. Njegova naloga je torej, da postane zakon, ki ga predstavlja.

Človek pa mora, ne glede na to, kako širok je njegov doseg, kako visoko zraste, vseeno stati na zemlji; njegove noge morajo biti nekje vsajene in njegov pogled se širi od tam, kjer stoji. Navkljub temu, da stojimo tukaj, z

vizijo, kakršna je - omejena in opredeljena z našim sedanjim stanjem - vseeno lahko rastemo navzgor, dokler se zavest širi do petih točk modrosti in spoznamo to, kar je bilo resnično od začetka, da smo nesmrtno ukorenjeni v Samo-Obstoječem.

Doseganje te uresničitve je znanstven proces, ki mu je mogoče dati ime "Pot." Kajti nauk, najsi še tako plemenit, ni dovolj. Načela, najsi še tako vzvišena, ne zadostujejo. Kot je rekel Pseudo-Dionysius: "Človek se mora, ne samo naučiti resnice, mora jo trpeti." Obstaja Pot, ki jo je potrebno najti in prehoditi, pa čeprav obstaja tisoče pristopov do vhoda na to Pot. Pot sama po sebi je ena in učenec je samo-izbran. Dediščina Modrosti, ki je naša, razkriva naravo Poti; in človek najde končno realnost tako, da jo izživi. S svojimi lastnimi napori razvijamo strahovit potencial zavesti, z meditacijo in "pravilno pozornostjo" mi "zbiramo," kakor je rekel Platon, to, kar v resnici smo. Ko se učimo, da bi pozabili na zahteve in želje prehodnega jaza v smislu življenja, ki je sedaj ponovno odkrito, se učimo uporabiti, z globokim sočutjem, vse, kar smo in imamo, v služenje človeštvu. Kajti človek se samo-obveže, da bo pospešil, na samo-zavesten način, celoten proces, katerega del je.

Toda ta obveza zahteva korenito spremembo normalnega evolucijskega vzorca; priključuje nov način rasti - nič več rasti v premočrtnem smislu zaporedja, ampak samo-preoblikovanje, ki se odvija od znotraj. Najbolj koristna analogija je proces metamorfoze. Buba ne postane metulj preko kakršnegakoli procesa premočrtne rasti, ko bi postala vedno večja in večja buba; proces se odvija samo takrat, ko se buba ovije v svoj kokon, se osami od zunanjega okolja, v katerem se je hranila, in je sedaj odvisna le od svojih lastnih virov, ki jo ponesejo do čudovitega preoblikovanja. Znotraj kokona se odvija skoraj čudežen proces: vsi organi bube izginejo, se spremenijo v amorfno, brezoblično, viskozno emulzijo, brez razločnega ustroja. Po nekem čudežu reorganizacije, ki je biologija ne zna razložiti, ki jo vodi skrivnostno gonilo, ki ga znanost še ni poimenovala, spodbujena s silo, ki fiziki ni znana, se ta brezoblična in navidezno mrtva emulzija preoblikuje v me-

tulja. To, kar je bilo nekoč buba, je sedaj stvar s krili in lepoto ter prilagojena na povsem drugačno okolje, na zrak, in usposobljena za povsem drugačen način življenja.

Tako lahko človek, samo-zavestno in s samo-zasnovanim naporom, doseže na drugi ravni uresničitve preoblikovanje, ki je po obsegu primerljivo in enako veličastno, ko iz svojega obstoja bube kot bitja zemlje in iz izkušanja premočrtne rasti preko zaporednih inkarnacij vstopi v svobodnejše življenje duhovne preroditve.

To je torej naša dediščina modrosti: mi smo dediči dob, ki z zaupanjem ohranjamo sveto prisego. Toda to je več kot znanje, ki nam je bilo predano, in več kot znanje, ki ga moramo iskati, če naj bi se dediščina, ki nam je bila predana, prenesla v vsem svojem veličastju na tiste, ki bodo prišli za nami. Mi moramo spoznati resnico na tako intimen način, da nas zagradi in si nas prisvoji; mi moramo preobraziti univerzalna načela v ognjeni peči življenjskih izkušenj v zlato modrosti in tako postati samo-preoblikovani in samo-preoblikovalni. Večna načela modrosti niso brez nas, izven nas, delujoča na nas; so bistvo same naše narave: mi smo pentagram zakona. To videti pomeni videti življenje kot celoto, zaznati nesestavljeno vizijo Realnosti, in živeti in delovati na tak način, da se ne bi dediščina modrosti, katere dediči smo danes, za človeštvo nikoli izgubila.

Etika razumevajočega srca

London, 13. junija 1985 - Dobeseden prepis predavanja

Prvi zakon razumevanja je tisti, ki povezuje ista upanja, žalosti, veselja, težave, strahove, s katerimi se srečujemo mi vsi. Veže nas ista usoda, obdaja nas ista ljubezen, vzgaja nas ista pravičnost.

Najlepša hvala! Dober večer prijatelji in člani!

Nekoliko več kot leto dni nazaj je bil na televiziji v Združenih Državah prikazan film, mogoče je bil tudi tukaj pri vas, ne vem, film, ki je razjezil precejšnje število ljudi, druge razveselil, številne vznemiril in verjetno prebudil vsakogar, ki ga je videl, za scenarij prihodnosti, ki se je dejansko zdel tako verjeten. Naslov filma je bil: Dan pozneje. Film je na najbolj živ in grozovit način orisal možne posledice jedrske katastrofe. Predavanje začnjam s tem zato, ker se verjetno vsi mi zelo zavedamo, da je to najbolj prisotna grožnja, ki danes visi nad človeštvom. In ta bi morala predvsem vzpodbuditi v umih tistih, ki so seznanjeni s teozofsko filozofijo, vsaj za naslednje zelo resno vprašanje: Ali je za prihodnost možen tudi kakšen drugačen scenarij? Kakšen drugačen scenarij je možen? Ali se bo naše človeštvo resnično pogubilo s sredstvi, ki jih je ustvarilo samo?

Ne mislim se posvetiti neke vrste razpravi o možnih prihodnostih, ampak bi raje predlagala, da se mi zdi, da teozofski pogled na svet predstavlja edino pravo izbiro, tako, ki je povsem in v celoti odvisna od vsakega posameznika. Ta namreč počiva v človeškem srcu, v razumevajočem srcu.

Izbire, ki jih sprejemamo vsakodnevno, način našega življenja, naše ravnanje, namreč določa jutri, dan pozneje in vse dneve, ki bodo še prišli.

Zanimivo se mi je zdelo dejstvo, da je eno izmed zelo resnih vprašanj, ki si ga danes postavlja veliko število ljudi, sorazmerno preprosto vprašanje: kako visoko je zgoraj? Ne vem ali ste vedeli, da je to vprašanje, ki zaposluje državnike, znanstvenike, politike, mislece na številnih, številnih področjih. “Kako visoko je zgoraj?”

A to, kar je mišljeno s tem temeljnim in preprostim vprašanjem, je le: Komu pripada nebo? In posledično: Komu pripada zemlja? V našem času smo se, celo najmlajši med nami, resnično premaknili z enoplastne zavesti, če želite, pri kateri so bile meje med narodi, kot med sosedi, jasno začrtane, do tega, kar moramo danes prepoznati kot večplastno zavest. Kajti prvič v človeški zgodovini smo videli naš majhen, a lep planet brez kakršnihkoli meja; saj če nanj pogledamo iz vesolja, ne moremo razbrati mej.

Če zakurite ogenj na svojem dvorišču, dim potuje navzgor, vsaj toliko, dokler ga ne zajamejo vetrovi, ki ga razpihajo, ali pa se razširi po dvorišču soseda. “Kako visoko je zgoraj?”

Jaz mislim, da ne gre le za preprosto, oguljeno dejstvo, da živimo v svetu, ki mu grozi možnost popolnega uničenja. Ne glede na to karkoli že čutimo ob tej možnosti, pa nas zavračanje čutenj do stanja na svetu, lahko privede do psihičnega vznemirjenja, ki ga spremljata občutek nemoči in osamljenosti, do prepričanja, da se bo tisto, kar se mora zgoditi, pač zgodilo, in da zato karkoli že naredimo, karkoli naredim jaz, dejansko ne prinaša nobene razlike.

A jaz verjamem, da jo prinaša. In zdi se mi, da je to prav teozofski pogled na svet. Da to, kar naredim jaz, kar mislim in čutim jaz, prinaša razliko.

Vidite, karkoli je že postalo dejstvo v našem času, pa sta se pojavili le dve glavni dejstvi, ki sta osrednji in odločilni pri snovanju naše podobe o sedanjosti in zato prihodnosti. Prvo dejstvo je preprosto v tem, da vemo, kako izgleda naš planet, in da smo prva generacija, ki je videla celovitost našega planeta. In neverjetno, če nanj pogledamo z vesolja ne vidimo nobenih meja. Je krhek in občutljiv, ekološko samozadosten sistem. To vemo. Drugo dejstvo je seveda to, da vemo kako narediti bombo z velikim B. In zato vemo, resnično vemo, kako uničiti celoten planet in življenje na njem. Znanje je tu, četudi bi se velesile odločile odpraviti vse orožje. Znanje je prisotno v svetu. Znanje je tu. Ni pomembno kakšno je orožje, z drugimi besedami. Znanje je tu.

Ob teh dveh dejstvih mislim, da obstaja nujnost, da se naučimo živeti na določen način, na način, ki ga jasno zaznamuje teozofski pogled na svet. Ta se v literaturi zelo jasno opira na temeljne predpostavke, ki, kakor se mi zdi, ne dopuščajo izbire, ampak zahtevajo delovanje na osnovi teh predpostavk. To pomeni: mi lahko razumemo, kako visoko je zgoraj v naših lastnih naporih, da osvobodimo uklenjen duh človeške rase, duh v nas samih. Da ga osvobodimo vezi v naših lastnih srcih in v vsakem človeškem srcu, ki hrepeni po ljubezni, pogumu, sočutju, razumevanju. Ne govorim o sentimentalnosti, ampak o aktualnem dejstvu, da moramo začeti živeti. Mislim, da je to, kar ponuja največ upanja, morda dejstvo, da je vse, kar pri naša osebni mir in harmonijo ter dobro počutje, tudi najbolje za svetovni mir in harmonijo ter preživetje. Kajti rečeno je, da danes sočasno živimo v svetu eksistenčnega nereda in konceptualnega reda. In mi vemo, da so zakoni, ki so osnova obstoja v tem vesolju, tako preprosti kot elegantni, pojasnilo, s katerim nam sodobni fiziki razkrivajo naravni red in vzorce stvari.

Ezoterična filozofija, je seveda vedno poudarjala le nekaj preprostih, temeljnih načel, ki so osnova našega razumevanja obstoja. Zelo na kratko: ena končna realnost z absolutno univerzalnostjo zakona periodičnosti, in znotraj tega, temeljna istovetnost vsakega z enim.

Dejansko je bilo predstavljeno, da obstaja pet temeljnih domnev, v tem, kar so poimenovali pozabljena resnica, izraz, ki ga je za opis ezoterične filozofije, večne modrosti, uporabil Arthur Houston Smith. Ko jo imenujemo večna modrost ali večna religija modrosti, mislim, da je dobro, da vemo, da dokler je ne živimo, dokler se ne izrazi v naših življenjih na celovit način, je to res pozabljena resnica. In bolj, ko pozabljamo nanjo, manj nam uspeva načrtati pot do pametne alternative za prihodnost.

Jaz mislim, da nam teh pet temeljnih domnev, ki jih danes podpirajo številna odkritja v sodobnem mišljenju, še posebej v znanosti, lahko oblikuje našo zaznavo sveta in popravi naš napačen pogled na bodočnost.

Je že tako, da sem prepričana, in to ne zato, ker bi bila morda neozdravljiv optimist - kar seveda sem - no, ne glede na to, sem prepričana, da teozofski pogled na svet zelo jasno in odločno kaže na način življenja, ki resnično kaže na to, da se bo naš celoten cikel, kot človeštva, nadaljeval. Bo nadaljeval; ne le, da se mora nadaljevati, ampak da se bo.

Zato na kratko pogledjmo ta, ki jih jaz imenujem preprosta, a elegantna načela - in ta izraz uporabljam zato, ker danes znanstveniki, še posebej fiziki, pravijo, da mora posedovati teorija, če želi imeti osnovo v dejstvih, določeno eleganco, to je, lepoto v čisto platoničnem smislu. Mora torej biti dojemljiva, kar pa ne pomeni nujno, da njeno nasprotje ni resnično v dejstvih - Neils Bohr je bil tisti, ki je menil, da nasprotje velike resnice ni laž, ampak neka druga velika resnica. In zato počiva v zelo paradoksnih naravi teh načel eleganca.

Prvi je ta, ki pravi, da je nevidno in nematerialno nekaj realnega, in to neodvisno realno. To pomeni, da se ne "naslanja" na materialno, zato da bi pridobilo svoj ontološki status.

Nematerialno in nevidno je realno in neodvisno realno. No, to je zelo, zelo pomembno pri naši obravnavi prave alternative, kar bomo takoj videli.

Drugič, nevidno in nematerialno je polno moči, precej bolj kot materialne in vidne strukture, skozi katere se lahko objavlja. Da večina vzročnosti, lahko bi celo rekli, da vsa vzročnost prehaja iz nematerialnega v materialno.

In posledično imata ti dve načeli izjemen vpliv na določanje prave alternative za prihodnost.

Dalje, tretjič, to nematerialno je končno eno, eno v tem smislu, da združuje vse. To je, da je v osnovi vseh prehodnih objav nematerialnega v materialni obliki. Da je osnova tega en vir, ena energija, če želite, ena sila. Dr. Paul Davies ga v svoji zadnji knjigi imenuje super sila, na primer. Lahko mu damo veliko imen.

Združevalni dejavnik. Zato je to končno, nedualistično nematerialno eno čudovito in avtonomno.

Zadnji element pa je, da je to področje, iz katerega izhaja vsak od nas, kot tudi vse drugo, kar obstaja v objavljenem vesolju; objavljeni, pričujoči, imenujte ga duh, če želite; področje, ki ga nosimo okoli s seboj ves čas, vendar pa nismo v stiku z njim. Mislim, da se mora teh pet načel izraziti v našem življenju, da bi bili utemeljeni. Z drugimi besedami, moramo jih preizkusiti. In, kar je še bolj pomembno: lahko jih preizkusimo. Če to izrazimo z izrazi znanosti: postati moramo glavni objekt testiranja teh pozabljenih resnic bivanja. Moramo jih izraziti. Tako, kot se mora vsaka znanstvena teza izpostaviti preizkusu, preizkušanju njene vrednosti, tako tudi filozofska in metafizična načela pridobijo vrednost le, če so uspešni v življenjih tistih, ki jih izražajo.

Zanimivo je dejstvo, da tudi najbolj materialističen zastopnik znanstvenikov nosi s seboj širono zalogo nematerialnega "v čakanju," če želite, idej in zasnov, ki se nikoli ne izrazijo. Z drugimi besedami, v njem obstaja nematerialno, ki se vedno prevaja v materialno.

Torej, prav to vrednost, ki jo lahko dajem tem temeljnim in preprostim načelom, ki nato delujejo v tem, kar imenujem alternativna prihodnost, ki

jo lahko zgradi naše človeštvo, moramo prevesti v neko etiko, v nek način življenja, ki je preprosto življenje sočutja in razumevanja.

Velik del študija in raziskav, ki se prav sedaj odvijajo v Združenih Državah, v povezavi z ravnimi moralnega obnašanja, moralne rasti, predstavljajo neko etiko za različne stopnje rasti. In zanimivo je opazovati, kako različni centri, kot je na primer Harvard, kjer je dr. Lawrence Colberg zasnoval ta poseben študij, razvijajo delovanje, ki zelo vpliva na naš celoten vzgojni sistem, na razvoj posameznih stopenj in na vprašanja pospeševanja prehoda iz ene stopnje na drugo. Z drugimi besedami, prav naša življenja morajo danes dati odgovor na vprašanja, ki so jih porodile okoliščine, ki smo jih ustvarili sami. In, če to pomeni živeti na nek nov način, potem naj bo tako. Moramo se naučiti živeti na nov način. Nimamo druge izbire, če želimo ozdraviti bolezen, ki je zajela naš svet. Mislim, da nimamo druge prave izbire, če želimo ozdraviti psihološki nered v naših življenjih.

In ob tem mi prihaja na misel ena od čudovitih pripovedi, ki nam jih je predala hasidska tradicija, tisto židovsko gibanje v vzhodni Evropi iz osemnajstega stoletja, ki se še danes ohranja v čudovitih povestih. Zgodba govori o rabinu iz severnega predela Rusije, ki so ga zaprli zaradi njegovih prepričanj. Glavni ječar ga je poskušal zmesti in dokazati absurdnost njegovih verovanj s tem, da ga je preizkušal z vprašanjem: "Če je Bog, če je tvoj Bog vseveden, zakaj je klical Adama v vrtovih Edena in spraševal: Kje si ti?"

To je res nekoliko neumno. Tam sta bila le dva človeka in kako je lahko nek vsemogočni Bog izgubil sled za njima. Končno to ni bilo neko širno področje, Eden je bil nek sorazmerno majhen kraj, in kako je mogoče, da ni vsemogočen, vseveden Bog, ki ve vse, poskrbel vsaj to, da ne bi izgubil sled za njima. To zato izgleda povsem logično vprašanje.

Toda rabin je odgovoril: "Zato, ker v vsakem obdobju Bog pozove vsakega človeka: kje si ti v tvojem svetu? Dodeljeni so ti bili številni dnevi in leta, ta

so prešla; kako daleč si prišel? To ni zato,” je rekel rabin, “ker Bog ne bi vedel kje si ti, ampak zato, ker ti ne veš kje si.”

Vprašanje je zato namenjeno temu, da bi nas prebudilo. “Adam, kje si ti?” In mislim, da ima to vprašanje tudi danes svojo vrednost. Kje smo mi v našem svetu? Kje je vsak od nas v našem svetu? Bog na določen način išče Adama, ki se je skrila, in ga zato sprašuje: Kje si ti?

Zanimivo je to, da Adam, ki se je, kot pravi povest, skrila, zato da bi se izognil polaganju računov za svoja dejanja, da bi se izognil odgovornosti za svoj način življenja, upa, da se bo umaknil v neko predzavestno vrsto obstoja v upanju, da bo našel mir. Toda glas nesmrtnega duha, Samosti, ki je eno, pokliče: Kje si ti? V tem smislu je vsak od nas Adam, ki je seveda ezoterični simbol za celotno človeštvo, in zato glas kliče vsakemu od nas. In zanimiv je Adamov odgovor. On ne reče: “Oh Gospod, tukaj sem.” Ampak: “Skrila sem se.”

Priznanje, v prvi vrsti, da poskušamo zbežati, da ne vemo, kje smo v našem svetu, in da zato morda krivimo druge, se zgovarjamo na druge in tako naprej, vse ostalo.

Toda mi ne moremo zbežati pred odgovornostjo, da so vajeti usode v naših rokah. Najsi zmagamo ali izgubimo v boju za boljšo prihodnost, je le-ta odvisna od odgovora, ki ga damo na to vprašanje: Kje si ti?

In mislim, da bi moral biti vsak od nas sposoben odgovoriti: odvisna je od izbir, ki jih sprejemamo, izbir, ki so navsezadnje etične po svoji naravi, saj so povsem jasno in nedvoumno povezane z naravo naših dejanj. In ta dejanja, najsi si to želimo ali ne, valujejo iz filozofskega prepričanja, ki je v povezavi z našo naravo in naravo vesolja, v katerem živimo.

Začetek poti je v neki vrsti priznanja, s katerim se je soočil Adam v svojem preprostem odgovoru: Skrila sem se. In koliko je takih med nami, ki naredijo prav to - se skrijemo, upamo, da bo nevarnost šla mimo, upamo, da bomo zaključili to inkarnacijo, še preden bo svet zajela katastrofa, upamo, da bomo nekje drugje, ko se bo to zgodilo. In tako naprej in naprej, skriti.

Kajti tudi vsak od nas je skrnil notranjo nematerialno realnost, jo prekril, pozabil na resnični Jaz, na božanskost, ki tam čaka na to, da bi se izrazila.

Naj se spet povrnem k hasidski tradiciji. Je že tako, da je to tista, ki mi je pri srcu, poleg tega, pa rada uporabljam povesti iz različnih tradicij, včasih iz budistične, ker ima vsaka tradicija svoje povesti, za katere mislim, da so čudovite - glede na potrebe tistega, kar želim posredovati, kajti čutim, če ne drugega, si bodo moji poslušalci zapomnili povesti. Lahko jih sicer sprevržejo, a si jih le zapomnijo.

Pravijo, da je bil rabin iz Ghura pozvan k predstavitvi Jakobovih besed služabniku, ko je njegov brat Ezav srečal skupino ljudi in vprašal: "Kdo so ti in kam gredo ti in kdo so ti pred vami?" Rabin je razložil tako, da bi moral vsak od nas upoštevati tri stvari: vedeti moramo od kod prihajamo - iz enega Vira, nematerialnega, iz katerega izhaja vse; vedeti moramo kam gremo - en cilj, proti kateremu se giblje celotno stvarstvo; in vedeti moramo, komu polagamo račune.

Zelo zanimiv predlog. Komu polagamo račune? V skladu z enim zakonom, polagamo račune sami sebi. Toda en zakon je kodeks moralnega ravnanja, etičnega obnašanja, ki je v skladu s temeljno realnostjo enega življenja. In izraža se, tako mislim jaz, z načinom delovanja iz tistega nepremičnega in nematerialnega centra našega bivanja. Tistega, iz katerega smo izšli in proti kateremu se stalno gibljemo, in še, v katerem sploh ni gibanja. Kodeks, ki je utemeljen v načinu delovanja, ki zato izvira iz bistva tega enega zakona, ki je zakon ljubezni in sočutja, način, ki se poraja iz razumeva-jočega srca. Takšen način je bil imenovan seveda z različnimi imeni v različnih tradicijah. V budizmu je znan pod imenom Poti Bodhisattve. Lahko pa ga preprosto imenujemo duhovno življenje. Način življenja v svetu v smislu Kristove zavesti, ali kakorkoli ga že želite imenovati.

Nek pisec je omenil, ko je govoril o Poti Bodhisattve, da si Bodhisattva ne prizadeva biti dober ali prijazen. On je spontano sočuten. Spontano sočuten. In to je tisto, po mojem mnenju, kar bi se morali naučiti. Etika razu-

mevajočega srca, z drugimi besedami, je bila v tej tradiciji opisana kot načini delovanja v svetu, ki so v skladu s transcendentarno naravo našega bitja. In zato je bil ta etičen način življenja opisan kot tisti, ki izraža vrednote popolnosti. Pojem, ki se v budizmu in v *Glasi Tišine*, ki je budističen tekst, pojavlja kot paramitas in pot paramit. Vrednote, s katerimi prehajamo na drugo obalo, če želite, na obalo modrosti.

Zanimivo pa, je, da obstaja predlog, po katerem si paramitas lahko predstavljamo na dva načina. Ne le kot prehajanje na drugo obalo, torej kot pot, po kateri se je človek odpravil, ampak tudi kot pot, po kateri je človek prišel, pot, po kateri je človek prišel do samega sebe. In to je tisto, mislim, čemur lahko rečemo: prebuditev za nas same.

Zato predlagam, da bi morali preko teh načinov delovanja začeti graditi neko alternativno prihodnost, ki nas bo spodbujala z obetom, resničnim obetom miru, bratstva in razumevanja za vse.

Ne glede na to, kakšni so ti načini delovanja, ki označujejo etiko razumevajočega srca, so ti orisani zelo preprosto. In prvi od teh je seveda "dannam." Vendar to ni le preprosta dobrotelost ali ljubezen v običajnem smislu. Bolj mislim, da je to tisto, kar si predstavljamo pod popolno skrbjo za življenje. Da vse, zaradi svoje ukoreninjenosti v nematerialnem, nosi s seboj dragocenost, za katero globoko skrbimo, v vsakem človeku in v vsaki stvari. Torej nekaj, kar negujemo in ljubimo ter poskušamo pripeljati do razcveta. Z drugimi besedami, da človek uporabi vse, kar on je, za dobrobit drugih. To je nekako tisto, ko vsak nenehno izžareva svoje resnično bitje. To je tisto, mislim, kar je mišljeno s tem načinom delovanja, ki ga poznamo kot "dannam," odprtost, voljnost predajati samega sebe, opraviti kar koli že zahteva katerikoli trenutek, katerakoli situacija, ki se izraža v notranji velikodušni drži, brez presojanja ali so drugi tega vredni ali ne. Drža, torej, ne-posesivnosti, sočutja brez vznemirjenja in zato brez zavračanja.

Priznam, da to ni lahko. Toda, veste, tako pogosto si ne dovolimo biti prijazni do drugih. Mislim - bodimo pošteni glede tega - da na nek način osta-

jamo zadržani, nekoliko se držimo nazaj, ne želimo deliti našo prijaznost z vsemi enako, ampak le s tistimi, s katerimi se čutimo povsem združljive. Vendar ne glede na to, v nas obstaja neka vrsta nenehnega žarčenja našega bitja, ki ga je Krišnamurti lepo opisal, ko je rekel: "Bodite le pozorni na to, kar mislite in delate in na nič drugega. Gledati in poslušati pomeni delovati. Spretnost v delovanju počiva v spretnosti gledanja, poslušanja."

Včasih smo tako željni narediti nekaj, da pozabimo gledati, da pozabimo poslušati. Morda je le gledanje in poslušanje tisto, s čemer se predajamo. In seveda prav iz tega izhaja bistvo harmonije, ki se rodi v govoru, dejanju in odnosu, ko smo v vsakem trenutku notranje usklajeni in zaradi česar obstaja stanje zunanjega žarčenja miru. Antipatije, ljubosumja, napetosti med posamezniki in posameznimi narodi, rastejo iz zmedenega in kaotičnega uma, uma, ki ga je zajel krč strasti in simpatij ter antipatij. Toda tisti um, ki je ukoreninjen v tej posebni paramiti, ki je znana kot "shila," se giblje v zunanjo kontemplacijo, ki nikoli ne preneha, pri kateri delujemo iz notranjega centra. In, ko delujemo, delujemo spontano. Smo budni, budni v smislu, da smo pozorni, resnično pozorni, medsebojno in do življenja. Vsako dejanje je takrat meditacija in vsaka meditacija je neko dejanje. Biti buden, pomeni, videti stvari take kot so, kontemplirati o vsem tako kot je, videti svet jasno, brez tančic, ga zaznavati brez popačenj in zato delovati v harmoniji s tisto eno notranjo vizijo realnosti.

Rekli boste: to so ideali. Dobro. Toda, kaj drugega pa naj postavimo predse, če ne nek nov način življenja - svet ga nujno zahteva, mislim - ljudi, ki bodo voljni narediti nek napor, ki je v resnici ne-napor, ker dovoljuje, da žarči navzven tista ena, izvorna Samost. Takšen je ne-napor, človek preprosto je. In na ta način začne preobrazati vsak konflikt, nesrečo, željo. Človek postane potrpežljiv - še ena izmed velikih paramit.

Predpostavljam, da niste drugačni, kot ljudje v moji deželi, ki so zelo nepotrpežljivi. Stvari hočemo takoj. Navadili smo se na svet, v katerem je vse takojšnje - instant: instant hrana, instant kava, instant to in ono. Ob tem pogosto pomislim, na kanibala, ki je nosil v žepu neko vrsto pepela, in

medtem, ko je govoril z nekim misijonarjem, je od časa do časa segel v žep in vzel iz njega pepel, ter si ga položil na jezik. Misijonar je to opazoval in ga nazadnje vprašal, kaj je to, kar nosi s seboj in okuša, in kanibal mu je odvrnil: instant ljudje. Priznam, da to ni zelo lepa zgodba, a gotovo ste dobili dober vtis glede nepotrpežljivosti. Mi si želimo biti takoj tu, tam, kjerkoli.

Potrpežljivost dejansko pomeni, da imamo valujoč odnos s svetom. Res se nam ni potrebno z ničemer bojevati, niti nismo polni nemira, strahu in napačnih pričakovanj. Kajti ta nemir poraja konflikt, ta konflikt sovraštva, nasilje, bes, s čemer zbiralniku ločevanja, vojne, dodamo podobna dejanja, s čemer se povrnemo v stanje mentalnega presojanja. Če smo potrpežljivi, nas ne zapelje nek prvobiten impulz ali instinkt, da ljudi in dogodke silimo v nek tog vzorec, za katerega menimo, da je pravi.

Lahko si rečemo, ko bi se le cel svet pridružil Teozofskemu društvu. Dobro, morda bi bilo to koristno. Lahko bi ostala v Krotoni, nikamor mi ne bi bilo treba iti, delo bi bilo opravljeno. Toda, seveda, s tem še ne bi bilo konec. Ne le, da se morajo vsi pridružiti društvu, ampak morajo, seveda, tolmačiti teozofijo tako kot jo jaz, videti jo morajo tako, kot jo vidim jaz. Seveda se morajo vpisati in ne biti dogmatski, ampak to je, seveda, edina prava pot. Vem, da tu ni omejevanja, a vendar obstaja nauk, ki se mu morate priključiti natančno na tak način, kot ga zaznavam jaz, in tako naprej.

Tako še naprej nadaljujemo s tem čudovitim bojem, za katerega mislim, da se bo vedno odvijal. Ko pa smo voljni ljudem dopustiti, da so takšni kot so, priznati, da obstajajo različne poti zaznavanja ene večne resnice, in da smo obenem kritični in usmerjeni, potem imamo notranjo moč, da se soočimo z vsemi nevarnostmi in z vsem nasprotovanjem s čistostjo srca in zaupanjem v končno zmago resnice.

To, kar resnično potrebujemo je pogum duše. Nedvoumen pogum duha. In mislim, da nam tega primanjkuje zato, ker je tako lahko prepustiti prostor strahovom in nemiru, ki se izraža povsod okoli nas. Toda jaz sem zelo

naklonjena temu pogumu duše, s katerim se lahko soočimo s čemerkoli, soočimo v popolnosti in z veseljem v sublimni mirnosti uma, ki prinaša ravnovesje in ravnodušnost, s katerim lahko resnično vemo, kako visoko je zgoraj, kajti živimo v tistem svobodnejšem ozračju, kjer ni delitev in kjer vidimo vse stvari kot lepe, enako harmonične.

To so nekateri načini delovanja resnično razsvetljenega posameznika, nevezanega, če želite, ki je popolnoma prebujen, ki zaznava to, kar je nek poet poimenoval: goreča enost, ki povezuje vse. To so načini delovanja v našem svetu. In, če jih ne moremo doseči v popolnosti, potem jih lahko vsaj začnemo dosegati. Če se zdi, da je ideal previsok, dejanje prezahtevno, daleč onstran naših zmožnosti, potem preprosto obravnavajte tisto edino drugo alternativo. Izbira je naša, veste, in na nas je, da se odločimo, katera stran v tem ravnovesju med uničenjem sveta in možnostmi potrjevanja življenja bo napolnila naša pričakovanja.

To ni toliko vprašanje tega ali nam bo spodletelo, kajti seveda nam lahko spodleti, znova in znova in znova. Pravo vprašanje je, ali smo sploh pripravljeni poizkusiti. In gotovo je to vse, kar se od nas pričakuje.

Nedolgo tega se je v Torontu, v Kanadi, zbralo na kongresu Planetarne Iniciative skoraj 500 ljudi, ki so zastopali 20 držav. Slučajno pripadam tej skupini, Planetarni Iniciativi, ki jo vodi g. Donald Keese, ki je bil dolgo povezan s Sekretariatom Združenih Narodov in ki je bil nedolgo tega govornik v Krotona Institute School of the Theosophy.

Ta kongres je sprejel deklaracijo, ki preprosto ugotavlja, da mora vizija za boljšo prihodnost človeštva in sveta nujno priskrbeti usmeritev in cilj ter odstraniti nemir in pesimizem, ki ju tako močno občutimo sedaj. In tako je ta kongres predlagal tri ključne prvine za to boljšo prihodnost.

Prvič, izziv in priložnost za pridobivanje individualnega človeškega potenciala in spoznavanje izvirne duhovne istovetnosti vsake osebe, ki vodi do prevzemanja odgovornosti in iniciative v duhu sodelovanja, samo-uresničitve, ki jo spremlja odgovornost.

Druga prvina je znana kot človeška skupnost in vključuje vzgojni proces za celovitost, skrb za okolje, socialno in ekonomsko pravičnost in tehnologijo v službi življenja ter obnovljive vire. Tretja pa je preprosto kooperativni svetovni red, ki temelji na naravnem zakonu.

Lahko rečem, da izjemno narašča število posameznikov, ki spoznavajo, da med vsemi današnjimi problemi nastaja globalna družba. In zdi se mi, da je naša odgovornost, da podpremo, če lahko rečem tako, ter pomagamo v rasti, vendar podpremo, pogled na svet, ki je razumljiv, eleganten in preprost, teozofski pogled na svet. In zato, da bi dosegli te cilje, lahko predlagamo nove pristope, ki vključujejo, na osebni ravni, osredotočenost na notranje vrednote, ki omogočajo harmonične odnose, razvoj občutka za bratstvo in poskus, da bi v osebнем življenju utelesili tiste značilnosti, ki so nujne za miren svet; kot tudi razvoj duhovne občutljivosti s prevzemanjem osebne odgovornosti za sedanje stanje na svetu. In na družbeni ravni, vzgoja, ki povzdiguje življenje in vodi stran od tekmovalnosti k občutku za skupnost in nenasilje ter povezuje spoštovanje do življenja z dejavno skrbjo za celoto, z negovanjem medsebojnega kulturnega razumevanja.

Na srečo sem vključena v delo na drugostopenjski šoli na zemljišču, ki ga je kupila ena izmed velikih voditeljic teozofskega gibanja, dr. Annie Besant, in na kateri podpirajo ter razvijajo prav to vzgojno filozofijo.

Opogumiti moramo razvoj znanosti za ohranjanje miru in tako lahko pomagamo pri vzgoji vrednot za to boljšo prihodnost, za planetarno pravičnost, spoštovanje življenja, širše perspektive in spoštovanje med različnimi ljudstvi, ki bodo delovale znotraj naravnih zakonov življenjskih sistemov, v skrbi in delitvi skrbi za globalno pozornost soodvisnosti.

To so vrednote, ki nas po mojem mnenju vzgajajo v obvezi za etiko razumevajočega srca. In valujejo neposredno iz življenja, ki je edinstveno osredotočeno v realnosti, da je celotno življenje resnično eno.

Starodavne poti, Pot paramit, Pot Bodhisattve, Pot Krista, Božanska Kristova pot, je edina vredna izbira, ki leži pred vsakim od nas.

V enem od starodavnih zapisov Vzhoda je vsakodnevno življenje in ravnanje človeka, ki hodi po tej poti, ki prakticira kontemplacijo o najvišjem, o eni Vzvišeni Realnosti, opisano z dvema zelo preprostima sanskrtskimi besedami: *dannam atman jannam*, kar preprosto pomeni, da je znanje o nesmrtnem, atmanu, darilo, dannam, ki ga mi širimo okoli sebe s prisotnostjo našega bitja v svetu. To je najvišje darilo, ki ga lahko podarimo. Da, kjerkoli smo, med komerkoli hodimo, delimo sublimno darilo videnja, da je Samost ena.

To je izbira, ki jo lahko izberemo vsakodnevno, tu in sedaj, in s to izbiro potrjujemo prihodnost.

V gnostični tradiciji vsebuje neka zelo lepa pesem, *Psalm o Resnici*, ki jo je navdihnil Valentinus, naslednje besede:

“Dan opoldan ne pozna noči. Reci v svojem srcu, da si ti ta popoln dan, da v tebi prebiva ta luč, ki se ne zmoti. Govori o resnici s tistimi, ki jo iščejo, in o napakah s tistimi, ki so v svoji zmoti storili grehe. Vi, ki ste otroci razumevajočega srca, pridružite se človeku, ki je odkril samega sebe, ki prebujen in blažen odpira ume slepih.”

Mi smo otroci razumevajočega srca. Mi smo tisti, ki smo zaznali vsaj droben preblisk tiste Realnosti, ki je osnova vsega obstoja, ki smo videli to Luč, kako sveti v temi in stalno hodili proti njej. Naj bi bili umirjeni, naj bi bili osvobojeni strahu in sovraštva in pohlepa, naj bi bili osvobojeni podkupljivosti in zmotnega zaznavanja. Naj ustvarimo svet poln ljubezni in sočutja, v katerem so vsi svobodni in nobeden lačen, naj se odprtost naših src in umov dotakne tistih, ki jih ledeni strah, naj bo naš krik po miru uslišan, naj vsak od nas spozna našo modrost in našo moč, našo ljubezen in veselje, našo lepoto in naše sočutje in da bi lahko svobodno delili ta darila. Naj bo vsak od nas prepojen z duhom tistih, katerih življenja so vedno posvečena ustvarjanju miru, da bo naš skupinski duh lahko ozdravil ta bolni svet. Pojdite torej, v lepoti, mir bodi z vami, dokler se ne srečamo v notranji Svetlobi naših src.

Reinkarnacija, realnost ali fantazija?

Staranzano, 10. junija 1997 - Dobeseden prepis predavanja

Dragi prijatelji, dober večer!

Ali je reinkarnacija dejstvo ali pa je preprosto domišljija ali ne eno ne drugo? Dobro, oglejmo si to vprašanje in ugotovimo, kako ga lahko dojamemo. Približamo se mu lahko s številnih zornih kotov. Seveda moramo najprej razumeti, kaj mislimo s pojmom reinkarnacija. Obstajajo številne druge besede, ki so tesno povezane s tem izrazom, in ki bi jih tudi morali obravnavati. Dejansko obstaja kakšnih štirinajst različnih izrazov, ki bi jih lahko preučili. Vendar pa vas ne mislim dolgočasiti z neskončnimi definicijami teh terminov. Dolgočasim vas lahko na drugačen način. Toda to, kar bi morali razumeti, je to, o čem dejansko razpravljamo. In da bi popolnoma, oziroma čimbolj celovito razumeli pojem, ki ga obravnavamo, ga moramo osvetliti s filozofskega ali metafizičnega zornega kota, ga videti kot del vse-objemajočega pogleda na svet. To je tisto, seveda, o čemer priča teozofska filozofija, ki predlaga, da človek lahko povsod zazna delovanje zakona. Zakona nenehne prenove. Ta se odraža v ciklih; v ciklih, ki se odvijajo v našem lastnem življenju, ciklih, ki se odvijajo v naravi, ciklih, ki se odvijajo na različnih področjih, kot je na primer ekonomija. Obstajajo

ljudje, ki preučujejo ekonomske cikle rasti in padanja trga vrednostnih papirjev, tisti, ki preučujejo zgodovinske cikle, prihod in zaton civilizacij. Toda to, kar moramo resnično dojeti, so cikli v naši lastni izkušnji. In da bi lahko dojeli te cikle v naši lastni izkušnji, moramo vedeti, kdo smo mi.

Ko nas nekdo vpraša, kdo si ti, kaj mu odgovorimo? Morda mu najprej povemo svoje ime. Vendar ali s tem resnično opišemo sebe? Ali ni ime le neke vrste etiketa, ki nam je bila dodeljena? Gotovo ne razkriva celovitosti tega, kar smo.

Pred seboj in okoli sebe vidimo številna fizična telesa in imena so le nekakšne etikete, po katerih se medsebojno prepoznamo, kar je vzrok za to, da se vprašamo po imenu. Vendar pa imamo ljudje tudi občutke in čutenja, imamo misli, ideje, mnenja in ne glede na to, v kolikšni meri delimo te misli in čutenja z drugimi, ob tem še vedno čutimo, da obstaja še vedno nekaj več, česar ne moremo v popolnosti deliti z drugimi. Mogoče bi to lahko imenovali notranje bitje naše lastne narave, ali pa nam je morda bolj všeč, da to prepoznamo kot neko vrsto duhovne razsežnosti naše narave.

Torej, da bi razumeli reinkarnacijo, moramo sprejeti dejstvo, da obstaja nekaj, kar se reinkarnira. In kaj je to, kar se reinkarnira? Ali, kaj je to, kar se ne reinkarnira?

Ali bi vas presenetilo, če bi vam sedaj povedala, da ste se vi že reinkarnirali, odkar ste vstopili v to dvorano? Sama beseda namreč nakazuje to, da nenehno spreminjamo naš fizični vidik. In odkar ste vstopili v to dvorano so določene celice vašega fizičnega telesa odmrle in porodile so se nove. Morda se tega niste zavedali, kajti mi se dejansko ne zavedamo teh notranjih fizičnih sprememb, ki se odvijajo neprenehoma. Vendar pa se ob tem gotovo zavedamo, da se nihče od nas ne nahaja več v takšnem fizičnem telesu, v kakršnem je bil rojen.

Če po dolgem času srečamo tesnega prijatelja, potem ko ga nismo videli dolgo let, lahko rečemo: "O moj bog, kako si se spremenil, ali, kako si se zredil, ali shujšal, na nek način spremenil!" Če bom še dolgo časa ostala tu

v Italiji in se potem vrnila domov v Kalifornijo, mi bodo prijatelji rekli: “Gotovo si jedla preveč pašte.” Rekli bodo: “Postala si precej bolj okrogla.”

Torej, očitno naše fizično telo doživlja nenehno spremembo. A nenehno spremembo doživljajo tudi naša čustva. Prav tako kot na trgu vrednostnih papirjev, na Wall Streetu, v moji deželi, naša čustva rastejo in padajo, rastejo in padajo. V določenem trenutku smo zelo, zelo srečni, v naslednjem pa se že lahko znajdemo v globinah neke potrnosti. Prav gotovo se nenehno spreminja tudi naš um. Seveda bodo moški rekli, da se ta spreminja pri ženskah pogosteje, vendar pa to kaže le na to, da ženske pogosteje dajo duška svojim mislim. Vsekakor doživljamo precej sprememb v tem, kar bi lahko imenovali naša osebnost.

Včasih srečamo posameznike, ob katerih začutimo, da jih poznamo že celo življenje. Včasih obiščemo nek kraj, na katerem še nismo bili, pa vseeno nekako čutimo, da nam je zelo znan. Srečamo ljudi, ki nas takoj pritegnejo, pa tudi take, da potem rečemo: “Upam, da tega človeka ne bom več videl.” To niso nikakršni dokazi za reinkarnacijo, kajti, dejansko, dokazov ni. To so morda le pričevanja, ki lahko podprejo to idejo.

Mnogo razlag nam ponujajo tudi polja psihologije, sociologije in drugih znanosti. Mnoge razlage izhajajo iz dejstva, da smo si ljudje med seboj zelo različni. Razlikujemo se po spretnostih, zmožnostih in okoliščinah.

Čeprav je bil pojem reinkarnacije zelo razširjen v zgodnjih dneh krščanstva in prav gotovo eden izmed sprejetih pojmovanj svetovnega nazora, ki so ga spoštovali ustanovitelji krščanstva, pa je bil že zgodaj odstranjen iz kakršnekoli krščanske doktrine. Resnično ne želim razpravljati o zgodovini krščanstva, ali o tem, zakaj se je to zgodilo, saj sedaj to ni pomembno. Usodna pa je splošna razlaga zahodnih religij, da je vsaka duša posebna kreacija. Kar, v skrajni obliki, nakazuje, da je naša usoda izven našega lastnega nadzora, ter da se moramo preprosto podrediti božji volji. To pa uporabljamo za udobno opravičilo za vse probleme, ki obdajajo človeštvo. Ti

naj bi bili posledica volje Boga. Tako si ljudstva, ki si stojijo nasproti ob sporu, v kateremkoli sporu, domišljajo, da vedo, da je Bog na njihovi strani.

Materialistična znanost, takšna, kot se je razvila v zadnjem stoletju, predvideva, da so vse razlike med ljudmi posledica vpliva dedovanja in okolja. Morda so te razlike posledica položaja zvezd ali genetske zasnove, ki smo jo podedovali od naših staršev. Vendar nas tudi te ugotovitve delajo precej nemočne. Če je vsak od nas le rezultat podedovanih in dejavnikov okolja, potem imamo lahko le malo nadzora nad našimi življenji.

Vendar pa tretja razlaga, ki je danes precej razširjena, ponuja uporabo koncepta ciklov tudi v zvezi z našimi individualnimi življenji. Seveda jo je potrebno povezati z univerzalnim zakonom, ki je bil poimenovan: karma. Zakonom, ki pravi, da ima vsak vzrok svoj učinek in da vsak učinek postane vzrok za drug učinek. Ta koncept prinaša dejstvo, da lahko imamo, in da dejansko tudi imamo, določen nadzor nad našim sedanjim obstojem. Da lahko vplivamo na našo lastno usodo. Ob konceptu te vrste mora obstajati tudi priznavanje evolucijskega razvoja. In teozofska filozofija, ki vključuje temeljno razumevanje fizične evolucije, le-tej dodaja trditev, predlog, da obstajata še dve drugi področji evolucijskega razvoja.

Obstaja namreč intelektualna evolucija. To prav gotovo lahko zaznamo v naših življenjih. Odkar smo se rodili se je zavest zelo razširila. Dejansko se je v zadnjih sto letih cel svet premaknil v povsem novo smer. Danes, na primer, priznavamo, celo sodobna znanost priznava, medsebojno povezanost vseh stvari. To so poimenovali "metuljev učinek": da trepetanje metuljevih kril na Japonskem vpliva na vreme na zahodni obali Združenih Držav. Povečuje se spoznavanje naše odgovornosti za planet, na katerem prebivamo; da ne moremo nadaljevati s sekanjem deževnega gozda v povodju Amazonke, ne da bi resno ogrozili življenje na številnih, drugih krajih sveta. Celoten nastanek ekološkega gibanja, pozornosti do okolja, je povsem spremenil našo individualno zavest. V moji deželi je sedaj obvezno recikliranje papirja, stekla, aluminija in plastičnih izdelkov. Pa tudi v mno-

gih drugih deželah spoznavajo to kot nujnost, če želimo ohraniti ravnovesje, zdravje našega planeta.

Morda, seveda, tudi reinkarnacija vsebuje zakon ohranitve, tako da smo mi le reciklirana bitja iz preteklosti. In seveda je ves smisel tega procesa v tem, kako se prenovimo. Sama trditev, da celoten univerzum obvladuje zakonitost, se danes izraža na številnih področjih. Jaz sem omenila le eno ali dve.

Zato so, če to hočemo ali ne, naše usode tako medsebojno povezane, da ne moremo, ne smemo, spregledati naše medsebojne odgovornosti. Naše misli vplivajo ena na drugo, naša čustva vplivajo ena na drugo, sama naša fizična telesa vplivajo ena na drugo in na planet, na katerem domujemo. Vsi smo na romanju proti razumevanju, kaj je življenje. In na tem popotovanju odkrivamo, da je značaj, ki ga izpopolnjujemo, dejansko naše delo. Zmožnosti, s katerimi smo se rodili, lahko razvijemo ali pa zatremo. Razvijemo lahko nove sposobnosti, nove spretnosti. Prepričana sem, da ne bo dolgo, ko se bo rodila generacija z, recimo, računalniškimi prsti. Dejansko se bodo rodili ljudje, ki bodo že imeli vstavljen software med ušesi. To pravim zato, ker se je v mojih letih precej težko učiti uporabljati računalnik. In štirinajstletni sin moje dobre prijateljice iz Avstralije se je, se obupno trudi, da bi me naučil uporabljati računalnik. Zato mu pravim: "Dobro, morda bom v naslednjem življenju sposobna dojeti, kaj počenjam s tem strojem." In verjetno se bodo čez kakšno generacijo ali dve rodili ljudje brez nog, ker tako radi potujemo z mehaniziranimi prevoznimi sredstvi, da se bomo približali tistemu stanju, o katerem je pred toliki stoletji govoril Platon, in po katerem je idealna človeška oblika okrogla. In tako se bomo lahko kar kotalili.

Vendar, če se vrnem k bistvu, je dejstvo, da bo bodoči razvoj značaja, zavesti, zmožnosti, rezultat izbir, za katere se odločamo danes. Še več, mi se lahko odločamo, kakšna bo naša prihodnost. Naraščajoče število znanstvenikov trdi, da živimo v so-delujočem vesolju. Mi smo so-ustvarjalci z eno, končno, božansko realnostjo. Naša usoda je v naših rokah. In lahko

se odločite, lahko se odločim, tukaj in sedaj, kakšno življenje želim živeti. Lahko me porazijo okoliščine, lahko rečem: te okoliščine so izven mojega nadzora, moji starši so krivi, da imam tako vrsto genetske zasnove, in nekdo tretji je kriv, da sem se rodil pod napačno zvezdo. Ali pa se lahko soočim z okoliščinami, v katere sem bil postavljen in razvijem sposobnosti, ki se bodo z njimi spopadle ustvarjalno. Lahko se odločim, kakšna bo moja drža do vsega, kar se dogaja v mojem življenju. In mislim, da je včasih tisto prvo, kar človek potrebuje na tem človeškem romanju, smisel za humor. Pred manj kot tednom dni sem obtičala v Parizu, tako da bi lahko za vedno ostala tam. Vse zaradi stavke delavcev Air France-a. Letalo je bilo pripravljeno za let, vendar pa ni bilo nobene možnosti, da bi prišli iz čakalnice do njega. Skrbelo me je zaradi moje prijateljice, ki me je čakala v Benetkah. In na sredi te zmede sem se začela smejati. Kaj pa naj drugega človek naredi? Mislila sem si: Poglej Joy, v tej situaciji si se znašla zato, ker si pristala na to, da postaneš teozofski predavatelj. Nihče drug me ni potisnil v to. To je bila okoliščina, ki je bila, seveda, izven mojega nadzora, toda to, kar je bilo v okviru mojega nadzora, je bila moja drža v tej okoliščini. In mislila sem, da je to čudovita priložnost, da si ogledam, kako človeška bitja reagirajo v takem položaju. In pridobila sem si nekaj prijateljev. Namesto, da bi bila potrta in nesrečna, sem na to gledala kot na veliko pustolovščino. In vsi mi lahko pretehtamo naše življenjske okoliščine in se odločimo, kako se bomo z njimi soočili. Mi smo tisti, ki se odločamo. Ne boste sicer spremenili zunanjih okoliščin, vendar pa se tudi te, na nek subtilen način spremenijo. Torej, na tem popotovanju, na katerega smo se vsi mi odpravili kot človeška bitja, je razvoj v skladu z izbirami, ki jih sprejemamo v vsakem trenutku našega življenja. In če menite, da je reinkarnacija razumna razlaga, razumna razlaga za razlike, ki obstajajo med človeškimi bitji, razumna razlaga za probleme, ki obstajajo v našem svetu, potem lahko začnemo sprejemati preišljene in inteligentne izbire, da bi spremenili te razmere. Kajti ne gre le za preprosto zaporedje enega obstoja za drugim, ad infinitum. Kot sem predlagala, se reinkarnacija namreč odvija vsak trenutek tega obstoja. In zato lahko sprejmemo odločitve tukaj in sedaj.

Res je, da na nas precej vplivajo izkušnje, ki jih imamo v sedanjem obstoju, vendar pa je tudi enako res, da na nas vplivajo rezultati naših preteklih odločitev. Vem, da je eno od najbolj pogosto zastavljenih vprašanj naslednje: "Če sem bil že prej tukaj, zakaj se ne spominjam teh preteklih življenj?" Seveda, obstajajo tudi taki, ki se izgleda spominjajo. Vsi pa se spominjamo, na zelo dramatičen način, da smo že srečali ljudi, za katere smo vedeli, da smo bili z njimi že prej, da smo obiskali kraje, za katere smo vedeli, da smo tam že bili. Vendar pa nam živeti v preteklosti ne pomaga sprejeti zavestne odločitve v sedanjosti.

Dejansko se ne spominjamo vseh dogodkov iz našega otroštva, gotovo se ne spominjamo vseh bojev, skozi katere smo morali, preden smo se naučili brati, pisati ali celo govoriti svoj materni jezik. In kljub temu so vsi ti dogodki iz našega otroštva in mladosti pustili sledi na našem značaju.

Še več, mi se tukaj in sedaj soočamo z odločitvami, ki jih moramo sprejeti danes. Zato moramo tudi vedeti, da dobimo s popolno spremembo osebnosti, s popolnoma novo inkarnacijo, tudi nove fizične možgane.

Vendar to, kar bi rada resnično predlagala in kar se nahaja daleč izza vseh teh stvari, je to, da se tam nahaja tista vrsta rastoče zavesti, ki nas vodi k resnični duhovni rasti.

Kot sem že omenila, teozofska filozofija ne zanika fizične evolucije, ampak k tej dodaja razvoj zavesti preko intelektualnih zmožnosti in duhovnih sposobnosti.

Zato bi raje, namesto da naštevam različne izraze, predstavila le dva. Pogosto se je razpravljalo o tem, da lahko reinkarnacijo zamenjamo s pojmom *transmigracija*. In pojem transmigracija je bil običajno povezan z individualnim vračanjem v neko živalsko obliko. Vendar se resničen pomen pojma transmigracija v stari literaturi pojavlja v zvezi s tem, kar je bilo poimenovano: usoda življenjskih atomov, ki sestavljajo naše fizične, čustvene in mentalne nosilce. To je dejansko to, kar sestavlja te naše nosilce, fizičnega, čustvenega in mentalnega. In zato se v zvezi s tem predlaga

dejstvo, da mi nenehno izločamo, če želite, na teh ravneh to vrsto materiala, ki ga lahko zajamejo in uporabijo druge življenjske oblike. Vi veste, da lahko vstopite v sobo, v kateri - to se meni dogaja, to lahko rečem, ne prestando - vstopim v hotelsko sobo in tam naletim na neprijetno ali pa prijetno ozračje. In to, kar se ob tem dogaja je to, da zajemamo v takem primeru to, kar bi lahko imenovali življenjske atome posameznikov, ki so bili v tej sobi pred nami. Morda ste sedli poleg nekoga na avtobusu ali na vlaku in začutili precejšnjo vznemirjenost. Morda ste vstopili v sobo, kjer je bil nekdo, ki je izgledal zelo sveto, zelo lepo, kjer je bilo umirjeno ozračje. Mi vsi sedimo v protoplazmični juhi drug drugega. In to je resničen pomen transmigracije. In zaradi tega moramo biti pozorni na to, kakšna čutenja, kakšna je naša drža, kakšne misli pošiljamo navzven v svet, kajti pošiljamo jih nenehno.

Drug izraz, na katerega bi se rada na kratko ozrla, je grška beseda *metempsihoza*, ki se nanaša na to celotno romanje z vidika zavesti; ki se nanaša na možnost, ki obstaja v vsakem od nas, da dosežemo povsem novo zavestnost, popolno spremembo psihične narave, ki je osredotočena na mentalni, čustveni ravni in katero lahko osvetli duhovna zavest človekovega resničnega bitja. Zato moramo vedeti, da ne moremo rešiti problemov tega sveta, dokler nismo voljni stopiti na to človeško popotovanje proti povsem novemu duhu. V svoji Poslanici Rimljanom je Sv. Pavel zapisal: "Dokler ne dosežete popolnega preobrata v zavesti, ne morete zaznati luči!" To je vse, kar se nanaša na njegovo spreobrnitev. In dejansko se to v budistični tradiciji imenuje: vrtenje v semenu zavesti. In to je tisto, k čemer moramo težiti.

Res je, da naša lastna preteklost, najsi tega obstoja ali številnih preteklih življenj, da naša lastna preteklost pojasnjuje sedanost. Toda sedanost vpliva na prihodnost, in ko dojamemo in začnemo spoštovati zakone duhovne rasti, postanemo vse bolj odgovorni za izpolnitev naše človeške naloge, za izgradnjo prihodnosti, v kateri bo vsako človeško bitje poznalo svobodo in mir in v kateri bodo vsi spoznali, da so del ene univerzalne za-

vesti. Naša življenja se bodo vse bolj izpolnjevala, kajti vse bolj nam bo uspevalo učinkovito prispevati k dvigovanju človeštva.

Ali je reinkarnacija dejstvo ali pa je fantastika? Sodoben filozof našega časa, veliki filozof tega stoletja J. Krišnamurti, je nekoč rekel: "Reinkarnacija je dejstvo, vendar pa ni Resnica. Seveda je dejstvo, saj se odvija nenehno, najsi se tega zavedamo ali ne. Resnica pa leži daleč onstran katerega koli niza obstojev. Resnica počiva v sprejetju naše odgovornosti, tukaj in sedaj, za ustvarjanje lepe in mirne, ljubeče in sočutne prihodnosti za celotno človeštvo."

Hvala lepa!

Vprašanje: Kaj se dogaja po smrti?

Odgovor: Oh, da, seveda je to zelo dolga zgodba. Zelo na kratko, po smrti vstopi osebnost, um, čustva, fizis, v neko vrsto medijskega stanja, dokončno umre. To je, fizis umre najprej, nato čustva in um. Obstajajo številne teorije v zvezi z dolžino časa, na primer. Toda, seveda je čas povsem drugačen dejavnik v notranjih kraljestvih, kot pa je tu, v fizičnem svetu. Toda, če povem na kratko, vsebina obstoja, ki smo ga zaključili, se prebavi, če lahko tako rečem, nakar se pojavijo namigi glede možnosti za bodoč obstoj. In bolj, ko je posameznik razvit, večja je možnost izbire, kje, kako in kdaj se bo odvila nova inkarnacija. Nato se začne proces povratka, dokler dokončno ne pride do rojstva v novi fizični obliki.

Vprašanje: Rekli ste, da ne gre le za preprosto zaporedje ene reinkarnacije za drugo, torej, zakaj moramo umreti, ali obstaja zakon?

Odgovor: Da, seveda obstaja zakon, toda bistvo tega, kar sem želela povedati je, da smo mi primorani v en obstoj za drugim vse dokler se ne prebudimo za resničen smisel človeškega obstoja. Potem je to tako, kot da bi šli v povsem novo smer, sprejeli novo odločitev in to je smisel metempsihoze. Od tu naprej začnemo širiti zavest proti povsem določnemu cilju. To bi

lahko opisali: življenje nas je živelo. A, ko se prebudimo začnemo mi živeti življenje. Zato so Krist, Buda, vsi veliki svetniki in vidci človeštva govorili: "Prebudi se, vstani in vedi zakaj si tu!" Večji del smo mesečniki. Moramo se prebuditi in izpolniti namen, zaradi katerega smo tukaj.

Vprašanje: Torej, obstajati bi morala neka vrsta duhovnega prečiščevanja, dokler ne dosežemo neko sublimno stanje.

Odgovor: Da, da.

Vprašanje: Toda verjetno obstaja neko omejeno število teh velikih duhov, angelov, ki se bodo reinkarnirali kot nove entitete.

Odgovor: To ni tisto, kar predlagam. Mi vsi smo duhovna bitja v naših koreninah. Zato moramo spoznati in potrditi našo duhovno dediščino in izpolniti, v zavesti, naš duhovni cilj. Reinkarnacija takrat postane hoten proces za tiste, ki se odločijo ostati s človeštvom kot njegovi učitelji. Biblija sama govori o tem, da postanemo steber v Templju Boga ter ne nadaljujemo naprej. In mnogi se odločijo, da se vrnejo, tako kot so to storili Krist, Buda in mnogi drugi, katerih imena so skoraj neznana povprečnemu človeštvu. Ti so svetniki in odrešitelji, modreci in vidci, bodhisattve, ki ostajajo s človeštvom in mu pomagajo.

Vprašanje: Ali v teh okoliščinah obstaja satan?

Odgovor: Vedno obstaja temna stran, tako kot v vsakem od nas.

Vprašanje: Če obstaja reinkarnacija, kako to, da je svet vedno bolj, vsak dan bolj poseljen?

Odgovor: Da, to je običajno vprašanje, kaj je vzrok za eksplozijo prebivalstva. Povedano je bilo, da v zgodovini obstajajo obdobja, da v določenih zgodovinskih ciklih najdemo na tej strani več posameznikov kot na drugi. Okultna filozofija predlaga, da mora biti vsak korak v razvoju duhovne zavesti opravljen v fizični reinkarnaciji - v tem našem krogu. In tako so obdobja v zgodovini, ki ponujajo večje možnosti za napredek, kajti zato, ker so problemi večji, se jih lahko zaradi tega tudi več inkarnira. In gotovo je

to obdobje eno izmed tistih, ko nas vse navdihuje k temu, da bi se prebudili za možnosti razrešitve naših svetovnih problemov. Zaradi tega mislim, da je to čas, ko se v inkarnaciji nahaja več posameznikov kot bi bilo to v nekem bolj mirnem obdobju.

Še enkrat hvala lepa !

Poišči pot

Quest, julij 2000

ŽIVLJENJE JE POPOTOVANJE. Da, to smo že slišali, vendar je metafora še vedno dobra. Popotovanje od tu do tam, od rojstva do smrti, iz te sobe v ono. Včasih smo potovali kot turisti, navdušeni nad prizori in zvoki, ki jih je treba videti in slišati, ali pa se dolgočasili zaradi dolgih odsekov navideznih puščav. Pred mnogimi leti sem šla na izlet od Seattlea do Wheatna, da bi prisostvovala poletnim srečanjem v Olcottu. Na poti sta me spremljali dve prijateljici. Ena je sedela spredaj z menoj in preučevala zemljevid, a nikoli opozorila na lepoto raznolike pokrajine, skozi katero smo potovali. Druga prijateljica je bila zadovoljna s tem, da je sedela na zadnjem sedežu in brala knjigo, izgubljena v domišljijem svetu, in dvignila pogled le občasno, ko je prva navdušeno zahtevala, naj pogleda kakšen nenavaden prizor. Moja prijateljica na zadnjem sedežu je ponovno prebrala isto knjigo na poti nazaj v Seattle.

Kot turisti pogosto zbiramo spominke s potovanj, razne drobnarije skupaj z opisnimi brošurami in fotografijami. Sebe in svoje kovčke obremenjujemo z najrazličnejšimi spominki, da lahko drug drugega razvajamo z zgodbami o svojih dogodivščinah. Turisti resnično obožujejo popotna vznemirjenja

in so pogosto ponosni na število krajev, ki so jih obiskali: dvajset držav v desetih dneh.

Seveda pa so bili tudi časi, ko smo potovali kot romarji. Kot romarji smo izkusili svete čase in svete kraje, četudi morda ne toliko krajev in prostorov kot H. P. Blavatsky – svetih prostorov v našem življenju. Kot romarji smo bili zadovoljni z malenkostmi, morda s kakšno majhno ikono, kot je kamen, pobran na poti, ali cvet, ki ga vstavimo med strani svojega dnevnika. Helena P. Blavatsky je o našem celotnem obstoju govorila kot o romanju, romanju monade, bistvenega Jaz-a. Romarji niso toliko nabiralci količin, ampak kakovosti. Pomen romanja ni število obiskanih krajev, ampak kakovost izkušnje, njen globlji smisel, njen pomen, nov pogled na vsako stvar, nov način bivanja v svetu.

Romarji so tudi iskalci. Pesnica Diane Ackerman je rekla: “Smo življenjska oblika, ki išče.” Smo nemirna vrsta. Naš prirojeni nemir nas je vodil do skrajnih meja prostora, v globine oceanov, na vrhove najvišjih gora, v podzemne jame in v jedro zemlje. Od Arktike do Anarktike; raziskali smo naš planet in le nekaj preostalih neraziskanih območij mamljivo kliče pustolovca, ki je odločen iti tja, kamor ni šel še nihče. Navdušeni smo nad sondami, ki nam pošiljajo slike z Marsa in Jupitra, in vprašanje, ali je vesolje neskončno ali končno, še naprej zanima najboljše ume znanosti in nas vse intrigira.

Biti iskalec pomeni imeti vprašanja; čeprav so lahko vprašanja pri vsakem od nas različna in drugačna tudi v različnem časovnem obdobju. Vprašanja, ki sem si jih postavljala, ko sem imela 20 let, niso bila vprašanja, ki sem jih postavljala pri 40-tih, niti tista, ki sem si jih postavljala pri 60-tih in 70-tih; niso bila vprašanja, ki si jih postavljam danes. Toda nekako se zdi, da se vsako vprašanje razvije v neko drugo vprašanje, in morda se, če smo res romarji, naučimo živeti z vprašanji, zavedajoč se, da je romanje samo po sebi odgovor. Vprašanja so nas samo usmerila na pot.

In tako smo prišli do naslova tega sestavka: “Poišči pot.” Ta stavek izhaja iz knjige *Luč na pot* (*Light on the path*), prvega od treh osrednjih teozofskih besedil, ki ponujajo smernice za romanje. Druga dva, po vrstnem redu objave, sta *Glas Tišine* (*The voice of the silence*) in *Ob nogah učitelja* (*At the feet of the master*). Nešteto članov Teozofskega društva in številni drugi iskalci so prebrali te tri male klasične knjige duhovnega življenja in iz njih črpali navdih.

Besedna zveza “Poišči pot” iz prve od teh duhovnih klasičnih knjig nam postavlja vprašanje, kaj pomeni biti iskalec ali romar na tem potovanju, na katerega se podajamo vsi. N. Sri Ram, v svoji knjigi *Narava našega iskanja* (*The Nature of Our Seeking*) je poudaril, da je “narava našega iskanja odvisna od tega, kaj ga spodbuja.” In nadalje navaja: “Pogosto uporabljamo besedi *iskanje* (*seeking* - attempt to find) in *raziskovanje* (*search* - to look somewhere carefully), ne da bi se poglobljeno pozanimali o njunih implikacijah, psihološkim procesom v zvezi z Resnico, ki ni enake narave kot dejstva zunanjega sveta, ampak resnica, ki jo je potrebno uresničiti v samem sebi.” Kot pristna iskalca navaja Annie Besant in princa Siddharto. Na seznam bi lahko dodali še Ardžuno, pa tudi Sokrata, in seveda še veliko drugih, avtentičnih iskalcev.

Prvo “pravilo” na Poti je iskanje poti, odkrivanje poti, ki je naša lastna. Naslov teh navodil bi lahko bil “Iskanje primernih čevljev,” kajti nihče ne more dobro hoditi v čevljih drugega. Prvo “pravilo” je povezano z besedo “iskati.” Če ne iščemo, če se ne zavedamo, da smo na tej poti obstoja iskalci, romarji in ne turisti, potem ne bomo našli načina, poti, ceste.

V osnovi moje teze so tri trditve. Prva je najbolj neposredna in najbolj enostavna. Izhaja iz otvoritvenega nagovora predsednika-ustanovitelja, Henryja Steela Olcotta, ki lepo in na najbolj jedrnat način opredeljuje delo Društva: “Mi iščemo, raziskujemo, ne zavračamo ničesar brez razloga, ne sprejemamo ničesar brez dokaza; smo učenci, ne učitelji.”

V naši literaturi poudarjamo, da smo Društvo iskalcev, skupina spraševalcev. Vendar se pogosto zdi, da, ko se pridružimo društvu, prenehamo spraševati ali dvomiti o kateri koli ideji, ki smo jo tako navdušeno sprejeli.

Druga trditev je iz drugega pisma Mahatme, naslovljenega na A. P. Sinnetta:

“Adept je redek razcvet generacije spraševalcev; in da to lahko postane, mora ubogati notranji impulz svoje duše, ne glede na previdne ugotovitve posvetne znanosti ali vednosti.”

Pri tej izjavi se soočamo z dvema idejama: prvič, če želite postati adept, je potrebno raziskovanje; in drugič, slediti moramo lastnemu “notranjemu vzgibu,” ne glede na posvetne skrbi ali zahteve, ki jih postavljajo drugi.

Tretja trditev je iz četrtega zvezka Josepha Campbella njegovega niza knjig z naslovom *Maska Boga (The Masks of God)*, posvečenega *Ustvarjalni mitologiji*:

“Tako kot je bila v preteklosti vsaka civilizacija nosilec lastne mitologije, ki je razvijala svoj značaj, ko so njeni vodilni umi postopoma tolmačili, analizirali in razjasnili njen mit, tako je tudi v tem sodobnem svetu – v katerem je sedaj uporaba znanosti na področjih praktičnega življenja razblinila vsa kulturna obzorja, tako da se ne more nikoli več razviti nobena ločena civilizacija – vsak posameznik središče lastne mitologije, pri čemer je njegov lastni razpoznavni značaj tako rekoč učlovečeni Bog, ki ga mora najti njegova empirično iščoča zavest.”

Campbell dodaja: “Brezpotje je edina pot, ki je zdaj pred nami.” V njegove besede sta vključeni ideji, ki ju najdemo v sporočilu Mahatme Sinnettu: raziskovanje ali spraševanje, kar je ob ustanovitvi našega društva poudaril tudi Olcott, in potreba, da poiščemo svojo lastno pot. To je resnično “pot brez poti,” kot je tako pogosto poudarjal J. Krishnamurti. Dokler naše noge ne hodijo po njej, poti ni. To, kar je nadvse pomembno za odkritje te poti, je iskanje. Krishnamurti je svojemu občinstvu in v pogovorih z majhnimi skupinami pogosto rekel: “Raziskujte, gospodje; vi ne raziskujete.”

Kaj torej pomeni raziskovati ali spraševati, oziroma imeti tako imenovano Campellovo “iščočo zavest?” Kako iščemo? In kaj je tisto, kar iščemo? Spraševati – resnično spraševati – pomeni, da se goreče trudimo razumeti samega sebe in svet, v katerem živimo. To pomeni, da smo pripravljene odstraniti vso odvečno miselno in čustveno prtljago, tako da um ostane čist, nekako prosojen. Samo v takšnem umu, umu, ki je brez predsodkov in vnaprej zasnovanih pojmovanj, umu, ki ni zapleten v lastno mrežo priljubljenih in strastno branjenih prepričanj, umu, ki ga ne mračijo osebne všečnosti in nevšečnosti, samo v takem umu se lahko pojavi resnica poti, človekova lastna, edinstvena pot.

Globoki nauki, ki so jih posredovali notranji ustanovitelji Društva v svojih pismih A. P. Sinnettu in A. O. Humu, so bili rezultat poizvedb teh dveh mož, njunih vprašanj in njunega resnega iskanja informacij ter razumevanja notranjih resnic. Velikokrat so ti adeпти učitelji skoraj obupali nad svojimi napori, ker sta bila, kot so poudarili, uma obeh Angležev tako obremenjena z vnaprejšnjimi predstavami, z njunim občutkom ponosa zaradi lastnega vrhunskega znanja, z njunim prepričanjem v lasten prav, da je bilo - če parafraziram adeпта učitelja – komajda še kaj prostora za kakšno novo idejo. Znova in znova, je bilo Sinnettu in Humu sporočeno, da lahko luč resnice zasije le na “mirni in spokojni površini ne-vznemirjenega uma,” uma, ki je odprt in osvobojen onesnaženja sebičnih interesov in preokupacij. Spraševanje, z drugimi besedami, mora izhajati iz pristne odprtosti uma, ne pa iz takšnega, ki je že prepričan, da pozna odgovor.

Lahko si predstavljamo, da sta bila Sinnett in Hume izjemno trmasta človeka, in se čudimo, kako sta bila lahko tako trmasta v svojih prepričanjih, da se včasih zdi, kot da sta se prepirala s svojimi učitelji! Pa vendar, ali nismo tudi mi včasih enako ponosni na svoja prepričanja, prav tako trmasti pri ohranjanju svojih pogledov? Lahko bi rekli, da pač tako deluje reinkarnacija, da je to preprosto naša karma, ali pa, da se to dogaja po smrti! Ali da imamo občutek, da smo že prejeli zadnjo besedo o teh stvareh? O teozofiji sami?

Sinnettu in Humu bi morali biti hvaležni za vprašanja, ki sta jih postavila, in se spomniti, da je Sinnett iz množice gradiva, nakopičenega v pismih, ki so mu jih napisali ti učitelji, ustvaril prvi učbenik teozofskih idej: *Ezoterični budizem (Esoteric Buddhism)*. Hume je opravil veliko dobrega tudi za Indijo, vključno z ustanovitvijo indijskega Nacionalnega kongresa, kar je vzbudilo hvaležnost adeptov Mahatem. Karkoli si torej že kdo misli o pomanjkljivostih teh dveh Angležev, je njuno vztrajno spraševanje, njuno neskončno raziskovanje, priklicalo tisto najveličastnejše delo naše literarne dediščine, *Pisma Mojstrov (The Mahatma Letters)*.

A naj se vrnem k vprašanju, ki ga spodbuja beseda “iskati.” Jacob Needleman pravi v svoji knjigi *Srce filozofije (The Heart of Philosophy)*: “Filozofija ni noben odgovor na katerokoli stvar.” In nadaljuje: “Naloga filozofije v človeškem življenju je ta, da mu pomaga, da se spomni. *Nima nobene druge naloge.*” V tej izjavi bi lahko besedo “filozofija” nadomestili z besedo “teozofija.” Pogosto namreč pravimo, da teozofija odgovarja na vsa vprašanja življenja, vendar pa v resnici ne odgovarja na nobeno vprašanje in ne rešuje nobenih problemov. Na vprašanja odgovarjamo mi sami; teozofija nam le pomaga, da se spomnimo – nas prebudi za pravi spomin. Da pa bi se prebudili, moramo postaviti prava vprašanja, moramo iskati, globoko brskati po stvareh. Dejansko smo res nekaj pozabili. In življenje nas kliče, da bi se spomnili - da bi se spomnili, kdo smo, kajti, ko se spomnimo, kdo smo, najdemo pot.

“Čarovnija prave filozofije,” je zapisal Needleman, “je čarovnija specifično človeškega dejanja samo-spraševanja – biti pred vprašanjem o samem sebi.” To dejansko pomeni iskati. To je zahteval Sokrat, največji spraševalec v zahodni filozofiji. To je zahteva starodavnih učiteljev v indijskih Upanišadah, in zahteva Krišne ob prebujanju Ardžune v *Bhagavad Giti*. Stati pred vprašanjem o samem sebi – to pomeni spomniti se svojega pristnega Jaz-a.

William James je zapisal: “Najgloblje vprašanje, ki je kdajkoli zastavljeno, ne dopušča nobenega odgovora,” ampak namesto tega terja to, kar je on

imenoval, odločno “usmerjanje volje.” To “usmerjanje volje” lahko enačimo s tem, kar je Mahatma KH imenoval “notranja spodbuda duše,” ki jo je potem potrebno ubogati. Na podlagi iskanja, raziskovanja, spraševanja, se pojavi pot - pot, ki je hkrati pot in brezpotje. Ta pot je “strma in trnova,” kot nam je povedala Blavatsky. Je “ozka” in “le malo jih je, ki jo najdejo,” kot je rekel Mojster Jezus. Je “ozka kot britev,” kot pravi ena od Upanišad.

Toda pred tistimi, ki jo resnično iščejo - nas spominja *Luč na pot* - se odpre “skrivnost nove poti,” ko “zvezda tvoje duše razkrije svojo luč.”

Pristno iskanje torej vključuje vprašanje, ki leži v jedru našega bitja, ki se nikoli ne zadovolji z enostavnimi odgovori, ampak nas pelje navzven in navznoter k resničnemu vedenju. Njen odgovor zahteva tisto “usmerjanje volje,” o katerem je pisal William James in ki ga je Platon imenoval “eros,” ljubezen v svojem bistvu. Kajti, zaradi narave ljubezni, človek ne more pristopiti k vprašanju z zgolj znanstveno-učenjaškim umom. Človek stoji pred vprašanjem, tako, kot je od svojih poslušalcev terjal Sokrat, da posveča pozornost vprašanju, očiščen vsega – kot bi rekel Platon – razen same ljubezni. V takšnem stanju se človek spomni, kar pomeni ponovno vzpostaviti prvotno vedenje. Ni drugega načina, ni druge poti; in ker ni druge poti, je to v bistvu vedno brezpotje, kajti, dokler človek tega ne stori, pot ne obstaja.

V pravem pomenu besede to pomeni biti teozof, ne preprosto član Društva, ampak avtentični teozof, poznavalec in ljubitelj modrosti, resnice in lepote. Iskati pomeni, postavljati res velika vprašanja, osrednja vprašanja človeškega obstoja, in nikoli biti zadovoljen z odgovori, dokler nismo raziskali, se izprašali še globlje.

Ena od Upanišad pravi: “Tako kot lonec z razpokami skriva v sebi svetlobo, tako skrita svetloba Atmana sije skozi razpoke v kompleksu uma in telesa.”

Spraševanje, iskanje, raziskovanje povzroča razpoke. In če smo zaradi iskanja “razpočeni,” toliko bolje za nas. V naši psihični naravi potrebujemo vedno večje razpoke, razpoke v “kompleksu um-telo,” če želimo, da bo At-

manova svetloba kdaj zažarela v vsem svojem sijaju. Morda svet potrebuje več takšnih “razpokanih” ljudi, kot smo mi.

Vsekakor moramo razbiti kalupe naših mentalno-čustvenih ovojev in pustiti, da skozi zasije svetloba Atmana, Edinega Jaz-a. To pomeni “poišči pot.”

MARY JOY MILLS se je rodila 9. oktobra 1920 v Lakewoodu v Ohiu. Svoja najstniška leta je preživela v Wisconsinu, kjer je obiskovala srednjo šolo in jo zaključila leta 1937. Leta 1941 ji je Milwaukee State Teachers' College podelila diplomo iz srednješolskega izobraževanja. Naslednje leto pa je zaključila magisterij iz angleške književnosti na Univerzi v Chicagu. Kot 20-letnica je leta 1940 Joy postala članica teozofske lože v Milwaukeeju in se kmalu pridružila osebju na sedežu Teozofskega društva v Ameriki. Od leta

1942 do 1948 je tam vodila dopisne tečaje in organizirala oddelek za informacije.

V letih 1948–1952 je poučevala zgodovino na srednji šoli West Seattle v zvezni državi Washington, v poletjih pa opravljala podiplomski študij ameriške zgodovine na Univerzi v Washingtonu.

Leta 1955 se je ponovno pridružila osebju na sedežu Teozofskega društva v Ameriki kot pomočnica urednika revije *The American Theosophist* in kot vodja oddelka za izobraževanje.

Ko je bil leta 1960 izvoljen za predsednika TSA dr. Henry A. Smith, je Joy postala njegova podpredsednica. Dr. Smith je leta 1965 odstopil in Joy je prevzela njegove odgovornosti. Tako se je začel njen dolgoletni mandat predsednice društva, saj je bila leta 1966 tudi formalno izvoljena na ta položaj, kar se je nato ponovilo še dvakrat. Položaj je zasedala do leta 1974, ko jo je novoizvoljeni predsednik mednarodnega Teozofskega društva, John Coats, prosil, da se pridruži njegovi administrativni ekipi kot podpredsednica.

Leta 1980 je Joy Mills postala direktorica Krotona School of Theosophy v Ojaiju v Kaliforniji in na tem položaju močno razširila programe izobraževanja in usposabljanja. Na tem položaju je ostala do leta 1992, ko jo je Avstralska sekcija Teozofskega društva prosila za pomoč pri vzpostavitvi nove organizacijske strukture. Tako je leta 1993 prevzela položaj predsednice sekcije, na katerem je delovala naslednja tri leta.

Umrla je 29. decembra 2015, potem ko je mesec dni poprej ob svojem 95. rojstnem dnevu praznovala 75. obletnico včlanitve v Teozofsko društvo.